REG NO. 3833
ABC Certified
روزاني
سنڌيار سکر
ايڈيٽر: اعجاز مهر
www.dailysindhyar.com
sindhyarskr@gmail.com
(جلد 02) چنڇر 25 نومبر 2023ع بمطابق 10 جمادي الاول 1445ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 179

عمران خان کي جيل ۾ ڏنل سهولتن جو عام شهري تصور نٿو ڪري سگهي: سرفراز بگٽي

عمران خان جي سائفر ڪيس ۾ 28 نومبر تي پيشي جي حوالي سان عدالت جي حڪم کي جيئن جو تيئن تلسيم ڪنداسين

منهنجي خيال ۾ نواز شريف تي جيڪي ڪيسز ٿيا اهي گهٽو ڪري بنياد هٽا ۽ تاريخ ۾ اهو پهريون پيرو هوندو جو پٽ کان پگهار نه وٺڻ جي ڏوهه ۾ ڪو نااهل ٿيو هجي

نگران حڪومت طرفان ن ليگ کي ڪابه فيور نه ٻئي ڏني وڃي، حڪومت لاءِ نواز شريف ۽ بلاول ڀٽو زرداري هڪ جهڙا ۽ احترام جوڳا آهن جڏهن ته چونڊن بابت گهرو وزارت الیکشن ڪميشن کي هر قسم جي سهڪار جي خاطر ڪرائي آهي

هيل تائين تقريبن 3 لک غير قانوني پرڏيهي واپس پنهنجي ملڪ موٽي چڪا آهن، اهو عمل هڪ مهيني ۾ مڪمل ٿي ويندو، واپس ويندڙن ۾ 99 سيڪڙو ڪان وڌيڪ افغان پناهگير جو آهي

پاڪستان ۾ افسوسناڪ واقعن ۾ راجو ڪردار رهندو آهي، ان ۾ ڪي به راءِ ناهن ته پاڪستان فالٽ لائنز ۾ ملڪ مخالف ايجنسيون سدائين اضافو ڪرڻ جي ڪوشش ڪنديون آهن

گلگت بلتستان، جڙانوالا ۽ بين هنڌن تي سازش لنڪ ڪنهن ٻئي هنڌ سان ملي ٿو، اسان بدقسمت ماڻهو آهيون جو ان جي وڪڙ ۾ اچي ويندا آهيون

عمران خان کي جيل ۾ ڏنل سهولتن جو عام شهري تصور نٿو ڪري سگهي، عمران خان جي سائفر ڪيس ۾ 28 نومبر تي پيشي جي

نگران وزيراعظم جي صدارت

هيٺ ايس آءِ ايف سي اپيڪس

ڪاميٽي جو اجلاس ٿيو

اسلام آباد (م ڀ) نگران وزيراعظم جي صدارت هيٺ ايس آءِ ايف سي اپيڪس ڪاميٽي جو اجلاس ٿيو جنهن ۾ آرمي چيف جنرل عاصر منير سميت عسڪري عملدارن شرڪت ڪئي. اپيڪس ڪاميٽي جي اجلاس ۾ لاڳاپيل نگران وفاقي وزيرن ۽ عملدارن به شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ پڙهيل سيڙپڪاري ۽ معاشي صورت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

حوالي سان عدالت جي حڪم کي جيئن جو تيئن تلسيم ڪنداسين. هن جيوٽ منهنجي خيال ۾ نواز شريف تي جيڪي ڪيسز ٿهيا اهي گهٽو ڪري بنياد هٽا ۽ تاريخ ۾ اهو پهريون پيرو هوندو جو پٽ کان پگهار نه وٺڻ جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

اسلام آباد: نگران وفاقي گهرو وزير سرفراز بگٽي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

پيپلز پارٽي جو چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري دبئي پهچي ويو، بلاول ڀٽو زرداري سومر تائين دبئي ۾ هوندو: ذريعا

بلاول ذاتي مصروفيتن سبب دبئي ويو، پي ٽي آءِ جا اختلافن جا افواهه بي بنياد آهن: پ پ

اڳوڻي صدر آصف زرداري پاران به اسلام آباد مان دُبئي وڃڻ جا امڪان ، آصف زرداري نجي جهاز ذريعي دبئي روانو ٿيندو

بلاول ڀٽو نجي مصروفيتن جي ڪري دُبئي ويل آهي، اِن ۾ حيرت جي ڪابه ڳالهه ناهي : شازيه مري

بلاول ڀٽو دبئي مان واپس اچي ڪوئيٽا ۾ پارٽي جي جلسي کي خطاب ڪندو ، بلاول ڀٽو زرداري شيڊول تحت ڏينهن دبئي ويو هو

آصف زرداري ۽ بلاول ڀٽو وچ ۾ اختلافن بابت افواهن ۾ ڪابه سچائي ناهي : فيصل ڪريم ڪنڈي

ڪراچي (رپورٽ) پيپلز پارٽي جو چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري دبئي پهچي ويو، ذريعن

موجب بلاول ڀٽو زرداري سومر تائين دبئي ۾ هوندو اڳوڻي صدر آصف زرداري پاران به

اسلام آباد مان دُبئي وڃڻ جا امڪان آهن، ذريعن دعويٰ ڪئي آهي ته آصف زرداري

نجي جهاز ذريعي دبئي روانو ٿيندوب پ اڳواڻن پاران آصف زرداري ۽ بلاول ڀٽو وچ ۾

اختلافن جي ترديد ڪئي وئي آهيشازيا مري جيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ۽ اڳوڻو صدر آصف علي زرداري (فائيل فوٽو)

ڪبي شريف جي امام جي آرمي چيف سان جي ايڇ ڪيو ۾ ملاقات: آءِ ايس پي آر

جي ايڇ ڪيو هيڊ ڪوارٽرز پهچڻ تي آرمي چيف معزز مهمان جي آجيان ڪئي، ملاقات دوران ڪيترائي دلچسپي جي معاملن تي خيال جي ڏي وٺ ڪئي وئي

ڪبي جي امام جو پاڪستان اچڻ پاڪستاني عوام لاءِ اعزاز جي ڳالهه آهي : جنرل سيد عاصر منير

اسلام امن جو مذهب آهي ۽ اسلام جي غلط تشريحات جي ڪابه گنجائش ناهي : ڪبي شريف جو امام

راولپنڈي: ڪبي شريف جو امام شيخ صالح بن عبدالله بن محمد حميد آرمي چيف سان ملاقات ڪري رهيو آهي

راولپنڈي (م ڀ) ڪبي شريف جي امام شيخ صالح بن عبدالله بن محمد حميد سان آرمي چيف جي ملاقات ٿي آهي. پاڪ فوج جي ترجمان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

رپئي جي قدر ۾

گهٽتائي، آمريڪي

ڊالر مهانگو ٿي ويو

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان رپئي جي پيٽ ۾ آمريڪي ڊالر مهانگو ٿي ويو. اسٽيٽ بينڪ آف پاڪستان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

بيهر سپ ڪجهه ٺيڪ ڪري ڇڏيندا سين: شهباز شريف

معاشي طور پاڻيرو پاڪستان امت مسلم جي مفادن جي تحفظ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو

ملڪ کي بحرانن مان ڪڍڻ ۽ عوام کي رليف ڏيڻ جو تجربو نواز ليگ وٽ آهي

شهباز شريف سان پارٽي جي سينيئر اڳواڻن، اڳوڻن اسيمبلي ميمبرز ۽ اڳوڻن ٽڪيٽ هولڈرز ملاقات ڪئي

لاهور (م ڀ) اڳوڻي وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته اسان بيهر سپ کجهه ٺيڪ ڪري

چڏيندا سين. نواز شريف جي قيادت ۾ ملڪ کي معاشي طور پاڻيرو ڪرڻ واري خواب کي ساڀيان

امت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

ڪراچي، سنڌ ٽيڪنيڪل بورڊ ۽ لاڙڪاڻو تعليمي بورڊ جا چيئرمينز عهدي تان فارغ

نوابشاهه، ميرپورخاص، ڪراچي انٽر بورڊ، سکر بورڊ، لاڙڪاڻو بورڊ جي چيئرمينز، سيڪريٽريز ۽ آڊٽ آفيسرن کي به عهدن تائين هٽايو ويو

ميرپورخاص بورڊ جي چيئرمين عليمر خانزادا کي عهدي تان هٽائي ڪيس نائب چيئرمين رپورٽ ڪرڻ جي هدايت ڪئي وئي

ڪراچي (ريب ڊيسڪ) سنڌ جي نگران وڏي وزير مقبول باقر تعليمي بورڊز ۾ ضابطن جي خلاف

مقرر اعليٰ آفيسرن خلاف ايڪشن ڪٺندي ڪراچي انٽربورڊ، سنڌ ٽيڪنيڪل بورڊ ۽ لاڙڪاڻو تعليمي بورڊ جي چيئرمينز کي هٽائي چڏيو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

ايم ڪي ايم ۽ ن ليگ طرفان پاڪستان پيپلز پارٽي خلاف نئين اتحاد جو اعلان

ن ليگ، ايم ڪيو ايم، ف ليگ، جي يو آءِ ف ۽ اي اين پي پاڻ کي سنڌ ۾ پيپلز پارٽي جي متبادل طور پيش ڪري چڏيو

سنڌ ۾ پيپلز پارٽي کي ٽف ٽائم ڏيڻ لاءِ پ پ مخالف پارٽيون هڪ ٻئي جي ويجهو اچي رهيون آهن: اڳواڻ

پارٽين جي گڏجاڻي ۾ عام چونڊن دوران پيپلز پارٽي مخالف اتحاد ٺاهڻ ۽ سيٽ ايڊجسٽمينٽ تي ڳالهيون ڪيون ويون

ڪراچي: نواز ليگ بشير ميمڻ، ايم ڪيو ايم مصطفيٰ ڪمال ميڊيا سان ڳالهائيندي

ڪراچي (م ڀ) سنڌ ۾ پيپلز پارٽي کي ٽف ٽائم ڏيڻ لاءِ پ پ مخالف پارٽيون هڪ ٻئي جي ويجهو اچي رهيون آهن. ن ليگ، ايم ڪيو ايم، ف ليگ، جي يو آءِ ف ۽ اي اين پي پاڻ کي سنڌ ۾ پيپلز پارٽي جي متبادل طور پيش ڪري چڏيو آهي. نواز ليگ جي بشير ميمڻ، ايم ڪيو ايم جي مصطفيٰ ڪمال ۽ بين ڪراچي ۾ گڏجاڻي ڪئي. پارٽين جي گڏجاڻي ۾ عام چونڊن دوران پيپلز پارٽي مخالف اتحاد ٺاهڻ ۽ سيٽ ايڊجسٽمينٽ تي ڳالهيون ڪيون ويون. پريس ڪانفرنس ڪندي سنڌن چوڻ هو ته اسان هڪ ٻئي کي مضبوط ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي ۽ اسان سنڌ ۾ پيپلز پارٽي جو بهترين متبادل آهيون/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

واپاري جي گهر مان ڌاڙي جي الزام هيٺ گرفتار ڏي ايس پي جڊيشل رمانڊ تي جيل حوالي

معطل ڪيل عمير باجاري کي اڄ پهرين پيرو هٽڪڙي هٿي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو، گذريل ڏينهن عمير باجاري کي بنا هٿڪڙين جي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو هو

پوليس عمير باجاري سان گڏ مبينا ڌاڙي ۾ شريڪ 3 جوابدارن اظهار، محمود ۽ ستار کي به عدالت آڏو پيش ڪيو

واپاري محمد شاڪر جي گهر ۾ ڌاڙو هٿندڙ پوليس پارٽي سان گڏ پرائيويٽ ماڻهو به موجود هئا :جاڄ آفيسر

ڪلاچي (م ڀ) پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج 500 پوائنٽس جي اضافي سان پهرين پيرو 59

هزار پوائنٽس جي سطح پار ڪري وئي، اڄ ڪاروبار جي شروعات سان ئي تيزي جو رجحان

ڪلاچي (رپورٽر) ايڪسائيز اينڊ ٽيڪسيشن آفيسر ضلعي شهيد بينظير آباد عبدالوهاب مستوئي ايڪسائيز انسپيڪٽرن شفيق احمد رند. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

عمر ڪوٽ ۾ ڪانگو وائرس

ڪان جانورن کي بچائڻ

بابت آگاهي ڏني وئي

عمرڪوٽ (رپورٽر) عمرڪوٽ ضلعي جي لائيو اسٽاڪ ڪاتي جي ڊپٽي ڊائريڪٽر پاران عمرڪوٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

عمرڪوٽ: لائيو اسٽڪ ڪاتي پاران جانورن کي ڪانگو وائرس کان بچاءِ جي ويڪسين ڪئي پئي وڃي

ڪراچي ۾ برسات جي اڳڪٿي، ٽڏ ۾ واڌ جو امڪان

سياري جو پهريون سسٽم وسڻ لاءِ تيار آهي : موسميات ڪاتو

بلوچستان ۾ اڄ رات کان اولهه هوائن جو نئون سلسلو شروع ٿيڻ جو امڪان آهي

ڪراچي (رپورٽر) موسميات ڪاتي ڪراچي ۽ آندارين، گڇوڙو ۽ ڪنرڪ سان گڏ برسات جي اڳڪٿي ڪري چڏي. برسات کان پوءِ ڪراچي ۽ ٽڏ جي شدت وڌندي. موسميات ڪاتي موجب سياري جو پهريون سسٽم وسڻ لاءِ تيار آهي، بلوچستان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

خيرپور: فاطما قرڙو ڪيس، شبانا قرڙو کي ڏمڪيون

وڪيل جي بائيڪاٽ سبب ڪيس ۾ گرفتار جوابدارن تي فرد جرم لاڳو نه ٿي سگهيو

مک جوابدار پير اسد شاهه فياض شاهه، حنا شاهه ۽ امتياز ميراڻي کي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو

خيرپور (رپورٽر) خيرپور جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت ۾ فاطما قرڙو جي قتل ڪيس جي ٻڌڻي 8 ڊسمبر تائين ملتوي ڪئي وڃي، وڪيلن جي بائيڪاٽ سبب ڪيس ۾ گرفتار جوابدارن تي فرد جرم لاڳو نه ٿي سگهي. مک جوابدار پير اسد شاهه، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

اشتهاري جوابدارن بابت ايڊيشنل آءِ جي رپورٽ

50 هزار 58 مفرور جوابدارن مان هڪ هزار 632 جوابدار گرفتار آهن : سنڌ جو گهرو ڪاتو

36 هزار ڪان وڌيڪ مفرور جوابدار هن وقت تائين گرفتار ناهن ٿي سگهيا

ڪراچي (م ڀ) سنڌ هاءِ ڪورٽ ۾ سموري صوبي جي مفرور جوابدارن جي گرفتاري بابت ڪيس ۾ ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي ۽ سنڌ جي گهرو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

پيپلز پارٽي جي اهم وڪيٽ ڪري پئي

اڳوڻي ناٽي واري وزير مظفر سيد پيپلز پارٽي کي الوداع ڪري چڏي

هاٽي هڪ جلسو ڪيو ويندو جنهن ۾ هو باضابطا اعلان ڪندو

ڪراچي (رپورٽر) خيبرپختونخوا ۾ پيپلز پارٽي جي اهم وڪيٽ ڪري پئي آهي. اڳوڻي ناٽي واري وزير مظفر سيد پيپلز پارٽي کي الوداع چوندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

پي ٽي آءِ چيئرمين خلاف غير شرعي نڪاح جو ڪيس فريادي واپس وٺي چڏيو

درخواست گذار محمد حنيف پيش ٿي نئين درخواست ڏني چڏي

عدالت درخواست منظور ڪندي ڪيس خارج ڪري چڏيو

ڪراچي (م ڀ) پي ٽي آءِ چيئرمين خلاف غير شرعي نڪاح جو ڪيس فريادي واپس وٺي چڏيو آهي، سول جج قدرت الله جي عدالت ۾ ٻڌڻي ٿي، درخواست /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

شهيد جان محمد ڪيس ۾ 3 جوابدار رمانڊ تي پوليس حوالي

عدالت آڏو پيش ڪري 14 ڏينهن جي جسماني رمانڊ جي استدعا ڪئي وئي

شهيد جان محمد مهر جي قتل ڪيس ۾ ملوث مک جوابدار اڃا گرفتار نه ٿي سگهيا

سکر (رپورٽر) سکر جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت شهيد جان محمد مهر جي قتل ڪيس ۾ گرفتار 3 جوابدارن کي جڊيشل رمانڊ جي استدعا ڪئي وئي

موسمياتي تبديلين کي منهن ڏيڻ لاءِ گرين هائوسنگ لازمي آهي :شعيب احمد/ممتاز

پاڪستان ۾ موسمياتي تبديلي ۽ قدرتي آفتن سان هر آهنگ، گهٽ لاڳت گرين ريزيلينٽ هائوسنگ جي موضوع تي ورڪشاپ منعقد ڪيو ويو

ڪراچي يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ۾ ڊپارٽمنٽ آف آرڪيٽيڪچر اينڊ پلاننگ جي چيئرمين پروفيسر ڊاڪٽر شعيب احمد ۽ آرڪيٽيڪٽ ۽ پلاننگ ماهر ممتاز ان موقعي تي لڪچر ڏيڻ

داد و(رپورٽر) ميهڙ جي ٽيڪي قتل ڪيس ۾ فريادي ڌر جي گواهه منظور چانڊيو ڪان جوابدار ڌر جي وڪيلن آڏي پڇا ڪئي آهي. عدالت ڪيس جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

بجارائي هائوس جي ترجمان جي گرفتاري ظاهر

بجارائي هائوس جي ترجمان تي ديرتي اتڪاءِ اغوا جو ڪيس داخل ڪيو ويو

سرڪار جي فرياد تي 10 سجاتل ۽ 3 انسجاتل جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو : پوليس

ڪراچي (م ڀ) ڪنڊ ڪوٽ پوليس 3 ڏينهن اڳ گرفتار ڪيل فوج علي ڏاهائي جي گرفتاري ظاهر ڪري چڏي، پوليس جو چوڻ آهي ته فوج علي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

سيارو ايندي ئي پرڏيهي پکين جي آمد شروع

جاتي ۽ ڪينجهر ۾ ولر آيل، شڪاري به لٽل

آيل مهمان پکين جن ۾ آڙي، فرانڊو، نيرگي، تترءِ ٻٽير جي اچڻ جو سلسلو شروع

حيدرآباد (رپورٽر) سرد موسم جي اچڻ شروع ٿي آهي. اندر پرڏيهي پکين جي اچڻ جو سلسلو شروع ٿيو

ٽي لٽي ضلعي ۾ شڪارين جا ٽولا ڏينهن ۽ ڏورن ٽي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

سنڌ فوڊ اٿارٽي ۽ انٽرنيشنل ريسڪيو ڪميٽي گڏجي ڪم ڪندي: آغا فخر حسين

محفوظ، صحت بخش، صفائي ستراڻي ۽ غذائي خوراڪ بابت آگاهي پيدا ڪئي وڃي

ڊائريڪٽر جنرل سنڌ فوڊ اٿارٽي جي طريقيڪار ۽ مختلف شعبن ۾ ٽيندڙ اڪيراڻي بابت آگاهي ڏني

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ فوڊ اٿارٽي ۽ انٽرنيشنل ريسڪيو ڪميٽي پنجن چونڊيل ضلعن گهوٽڪي، ڪنڊ ڪوٽ، سکر، خيرپور ۽ نوشهروفيروز ۾ گڏجي ڪم ڪندي ته جيئن محفوظ، صحت بخش، صفائي ستراڻي ۽ غذائي خوراڪ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

ڪراچي پوليس ۾ مقررين ۽ بدليون ڪيون ويون

ايس ايس يو جي ايس پي انيل حيدر کي ايس پي انويسٽيگيشن اولهه مقرر ڪيو ويو

ڊي آءِ جي ايڈمن عمران يعقوب کي سيڪيورٽي اينڊ ايمرجنسي ڊويزن جي واڌو چارج ڏني وئي

سعد ارشد، ايس ايس يو جو ايس پي مقرر ڪيو ويو آهي جڏهن ته ڊي آءِ جي عاصم قائمخاني رليو ڪيو ويو

اسلام آباد: نگران وفاقي وزير خليل گورگيج تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪراچي (م ڀ) ڪراچي پوليس ۾ مقررين ۽ بدليون ڪيون ويون آهن. ڪراچي ۾ ايس ايس يو جي ايس پي انيل حيدر کي ايس پي انويسٽيگيشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج

پهريون پيرو 59 هزار پوائنٽس

جي سطح پار ڪري وئي

ڪراچي (م ڀ) پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج 500 پوائنٽس جي اضافي سان پهريون پيرو 59 هزار /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

غزا ۾ 4 ڏينهن جي جنگ بندي جي شروعات ٿي وئي

صبح جو 7 وڳي کان ٿي جيڪا ايندڙ 4 ڏينهن يعني اڳاري جي ڏينهن صبح جو 7 وڳي تائين جاري رهندي

جهازن جي بمباري رڪجڻ کان پوءِ پنهنجن پيارن جي ڳولا لاءِ فلسطيني خاندانن جي واپسي جاري آهي

غزا (م ڀ) غزا ۾ اسرائيل ۽ حماس وچ ۾ ٽئين ٽيل معاهدي تحت 4 ڏينهن جي جنگ بندي جي باقاعدا شروعات ٿي وئي. پرڏيهي خاڪرو اداري موجب عارضي جنگ بندي جي شروعات مقامي وقت مرجب صبح جو 7 وڳي کان ٿي جيڪا ايندڙ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

سينيٽ جو اجلاس، رٽائرڊ فوجي ۽ سول آفيسر باهر ويهي ڊالرز ۾ پينشن چوڪٽي رهيا آهن: شمشاد اختر

سڄي دنيا ۾ سينٽرل بينڪ جو سيلري اسٽرڪچر سڀ کان مختلف هوندو آهي

بينڪنگ سيڪٽر جون پگهار گهٽيون وڌي چڪيون آهن، ان ڪري ضروري هو ته اسٽيٽ بينڪ جي ملازمن جون پگهارون به سنيون هجن

ايم پي اسڪيل ان ڪري آندا هئا جو خانگي شعبي مان پيشيور ماڻهن کي آنديو جيڪي سرڪاري شعبي جي مدد ڪن : نگران ناٽي وزير

اسلام آباد (م ڀ) ناٽي واري نگران وفاقي وزير شمشاد اختر اسٽيٽ بينڪ جي ملازمن جي پگهارن جا تفصيل سينيٽ ۾ پيش ڪري چڏيا جتي سينيٽرز تنقيد ڪئي ۽ رضا رباني چيو ته 164 رٽائرڊ فوجي ۽ سول آفيسر باهر ڊالرز ۾ پينشن کڻي رهيا آهن. ان ڇا جواز آهي. چيئرمين صادق سنجراڻي جي صدارت هيٺ سينيٽ جو اجلاس ٿيو جنهن ۾ ناٽي واري وزارت طرفان اسٽيٽ بينڪ جي ملازمن جي پگهار ۽ پينشن جي اسٽرڪچر جي حوالي سان تفصيل پيش ڪيا ويا. سينيٽ کي ٻڌايو ويو ته مرڪزي بينڪ جي ملازمن جو انگ 1 هزار 178 آهي. جن ۾ آفيسر گريڊ (او جي) 8 ۾ 16 ملازمن آهن. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

اسلام آباد: خاتون اول بيگم ثميرا علوي ڪينسر بابت ٽيل تقريب کي خطاب ڪري رهي آهي

حيدرآباد تعليمي بورڊ پاران ٻارهين ڪلاس جي نتيجن جو اعلان، پري ميڊيڪل گروپ ۾ چوڪرين ميدان ماري ويون

پري ميڊيڪل گروپ ۾ پهرين ٽئي پوزيشنس چوڪرين ماڻيون، عريشه ڪامران 974 مارڪس کڻي پهرين پوزيشن ماڻي

لائبه نديم پي ۽ مشعل شيخ ٽئين پوزيشن ماڻي، جنرل سائنس گروپ ۾ وجاهت خان 914 مارڪس کڻي پهرين پوزيشن حاصل ڪئي

وائبه عبدالعزيز پي ۽ سنديپ ڪمار ٽئين پوزيشن ماڻي، پري انجنيئرنگ گروپ ۾ مرير راشد 977 مارڪس کڻي پهرين پوزيشن حاصل ڪئي

حيدرآباد(رپورٽر) حيدرآباد تعليمي بورڊ پاران ٻارهين ڪلاس جي جنرل سائنس، پري ميڊيڪل ۽ پري انجنيئرنگ گروپ جي نتيجن جو اعلان ڪيو ويو پري ميڊيڪل گروپ ۾ پهرين ٽئي پوزيشنس چوڪرين ماڻيون. عريشه ڪامران 974 /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

مالوندن ۽ پاڳين کي ڪانگو وائرس کان بچاءَ لاءِ آگاهي ڏني پئي وڃي : ڊپٽي ڊائريڪٽر لائيو اسٽاڪ ميرپورخاص

ڪمال پنهور ۾ چوپايو مال جي پاڳين کي مختلف بيمارين کان بچاءَ بابت آگاهي ڏني وئي آهي : گدا حسين

جانورن جي پالنا واري ڪاتي ميرپورخاص پاران روزاني جي بنياد تي ويڪسينيشن جو ڪم پڻ هلندڙ آهي

ميرپورخاص (رپورٽر) ڊپٽي ڊائريڪٽر لائيو اسٽاڪ ميرپورخاص ڊاڪٽر گدا حسين پنهنجي

رپورٽ جاري ڪندي چيو آهي ته جانورن جي پالنا واري ڪاتي ميرپورخاص پاران چوپايو مال کي ڪانگو وائرس کان بچائڻ ۽ ضلعي جي مختلف تعلقن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

شهيد بينظير آباد ايڪسائيز پوليس جي ڪارروائي، 10 ڪلو چرس هٿ، هڪ جوابدار گرفتار

پريميو ڪار ۾ سوار جوابدار خان محمد ميرالي وٽان چاپو هٽي 10 هزار گرام چرس هٿ ڪئي وئي

ڏوهاري جو طبي معائنو ڪري چالان ڪري جيل منتقل ڪيو ويو آهي

ڊائريڪٽر جنرل ايڪسائيز اينڊ ٽيڪسيشن اورنگزيب پنهور ايڪسائيز ٽيم کي ڪامياب آپريشن تي مبارڪباد ڏني

ڪراچي (رپورٽر) ايڪسائيز اينڊ ٽيڪسيشن آفيسر ضلعي شهيد بينظير آباد عبدالوهاب مستوئي ايڪسائيز انسپيڪٽرن شفيق احمد رند. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

ڪمشنر گهوٽڪي ڊي ايڇ ڪيو اسپتال پهتو، پوليو مهم جو افتتاح

پوليو جا قڙا پياري مهم جو افتتاح ڪرڻ بعد پوليو وائرس خلاف آگاهي ريلي ۾ شرڪت

2 ڊسمبر تائين جاري رهندڙ مهم دوران ضلعي جي هر هار کي لازمي طور پوليو جا قڙا پيارڻا وڃن : ڊي سي

ڊي ايڇ ڪيو اسپتال جي داخلي رستن تان رڪشا ۽ ريڑهيون هٽائي خالي پلاٽ ۾ بيهارين وڃن

گهوٽڪي (ڊ)ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي ڊي ايڇ ڪيو اسپتال پهتو، پوليو مهم جوافتتاح ڪري آگاهي ريلي ۾ شرڪت ڪئي خبر موجب ڊپٹي ڪمشنر گهوٽڪي آغا شير زمان ڊي ايڇ ڪيو اسپتال ميرپور ماٿيلو پهچي پارڙن کي پوليو جا قڙا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

گهوٽڪي : پوليو مهم بابت ريلي ڪڍي پٽي وڃي

نوشهر ريفيروز : مورو ۾ شراب جي ڪٿي تي مسلمانن کي شراب وڪرو ڪرڻ جو ازخود نوٽيس وٺي ٻڌڻي ٿي گذري

نوشهرو ريفيروز(ڊ ر)مورو سول جج ۽ جڊيشل مئجسٽريٽ مسٽر شفقت حسين چڇ اڄ ڪورٽ مورو ۾ هلندڙ وائين شاپ {شراب جي ڪٿي} تي مسلمانن کي شراب وڪرو ڪرڻ جو ازخود نوٽيس وٺي ٻڌڻي ٿي جنهن ۾ وائين شاپ مورو جي مئنيجر شراب وڪرو ڪرڻ وارو رڪارڊ پيش ڪيو جنهن ۾ ڪيترن ئي مسلمانن جا ٽالا ٻه /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

سکر ۾ مغوين جي بازيابي لاءِ احتجاجي تحريڪ کي 52 ڏينهن مڪمل

پوليس سميت ڪنهن ٻه سرڪاري نمائندي رابطو نه، انساني حقن جون تنظيمون ٻه خاموش

اسان جي احتجاج جو نوٽيس وٺي مغوين کي بازياب ڪرائي وارڻ کي انصاف ڏنو وڃي : اڳواڻ

سکر(بيورورپورٽ)سکر ۾ مغوين جي بازيابي لاءِ احتجاجي تحريڪ کي 52 ڏينهن مڪمل. پوليس سميت ڪنهن ٻه سرڪاري نمائندي رابطو نه، انساني حقن جون تنظيمون ٻه خاموش رهيون سکر پريس ڪلب اڳيان پريا ڪماري رهائي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

نارو شاهه ۾ قومپرست جماعتن پاران ايڪتا عيد جي جوڻ تيارين جاري

اعجاز سومرو، عرفان ڏاهري، عالم بالادي، رضا محمد بهڻ، خليل ش، شهزاد ابڙو ۽ ٻين ريلي ڪڍي

3 ڊسمبر تي نارو شاهه ۾ ائين گهوڙن ڊاڊن کي سينگاري احرڪ اوڀي پريپور عيد جو ڏهاڙو ملهايو ويندو : اڳواڻ

نارو شاهه(رپورٽر)نارو شاهه ۾ قومپرست جماعتن پاران ايڪتا عيد جي جوڻ تيارين زور شور سان جاري جاڳرتا ريلي ڪڍي وئي قومپرست جماعتن جستر جساف جسر ايس يو پي جي اڳواڻن اعجاز سومرو، عرفان ڏاهري، عالم بالادي، رضا محمد بهڻ، خليل ش، شهزاد ابڙو ۽ ٻين ريلي ڪڍي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

نارو شاهه : ثقافتي ڏهاڙي بابت ريلي ڪڍي پٽي وڃي

ملير : مزاحمتي شاعر سيد غفور شاهه تقوي جي نانءُ مشاعرو منعقد

شاعرن، اديبن، دانشورن، سميت صحافين جي وڏي تعداد ۾ شرڪت

شاعرن شاعري پڙهي ۽ فنڪارن گيت ٻڌائي محفل کي چار چند لڳائي ڇڏيا

ڪراچي (رپورٽر) ملير جي رزاق آباد ۾ سلطان شاهه ساڻي پارڪ ۾ عوامي ورڪرز ڪلب ملير پاران سنڌ جي قومي عوامي انقلابي مزاحمتي شاعر سيد غفور شاهه تقوي جي نانءُ ملير مشاعرو منعقد. نالي وارن شاعرن، اديبن، دانشورن، سميت صحافين جي وڏي تعداد ۾ شرڪت. شاعرن شاعري پڙهي ۽ فنڪارن گيت ٻڌائي محفل کي چار چند لڳائي ڇڏيا. تفصيل موجب: ملير جي علاقائي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

ٽنڈو : ريجنل ڊائريڪٽر محڪمب ٽنڈو ۽ سجاول ڊاڪٽر رياض احمد صديقي پاران پيپلز اسڪول مڪلي جو دورو

دوري دوران شاگردن کي معياري تعليم جي فراهمي بابت ايس اي ايف جي شاگردن، استادن ۽ آفيسرن سان ڳالهه ٻولهه ڪئي

ضلعي تعليم آفيس ۽ ايس اي ايف جا پارٽنر سمورن اجلاسن ۾ شرڪت ڪندا چوتاهو هڪ سنجيده معاملو آهي : ڊاڪٽر رياض صديقي

ريجنل ڊائريڪٽر محڪمب ٽنڈو ۽ سجاول ڊاڪٽر رياض احمد صديقي جي قيادت ۾ چوڪرين جي تعليم جي واڌاري لاءِ آگاهي واڪ پڻ ڪيو ويو

ٽنڈو(جاويد لطيف ميمڻ)صوبائي محڪمب سنڌ جي هدايتن تي ريجنل ڊائريڪٽر محڪمب ٽنڈو ۽ ايجوڪيشن فائونڊيشن ۽ ٻين ڪاتن جي سهڪار سجاول ڊاڪٽر رياض احمد صديقي سنڌ سان پيپلز اسڪول مڪلي ڪيمپس جو دورو ڪيو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

تنڈوباگو ۾ مزدوري ڪنڊڙ پورهيت گهر جي دروازي تي لڳل چپرو ڪرڻ سبب فوت ٿي ويو

ٽنڈو : ريجنل ڊائريڪٽر ڊاڪٽر رياض احمد صديقي دورو ڪري رهيو آهي

ٽنڈوباگو(رپورٽ: سهيل سمون) تنڈوباگو شهر ۾ مزدوري ڪنڊڙ پورهيت گهر جي دروازي تي لڳل چپرو ڪرڻ سبب فوت ٿي ويو. تنڈوباگو شهر ۾ مين بس اسٽاب پرسان هڪ گهر جي دروازي مٿان ٺهيل چپري کي ڌاهيندي ڳوٺ ڪاڏر جي رهواسي مزدور عبدالرحمان زنگيجو مٿان چپرو ڪرڻ سبب سخت زخمي ٿي پيو جنهن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

پوليو مهم کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ موثر ڪردار ادا ڪيو وڃي : لياقت عباسي

جدوجهد کي جاري رکندي عوام کي سندن در تي موڏي مرضن کان بچاءُ متعلق آگاهي فراهم ڪئي ويندي

نيڪ نيتي سان 27 نومبر کان شروع ٿيندڙ پوليو مهم کي وڌيڪ ڪامياب ۽ موثر بڻائڻ جي ضرورت آهي

سکر(رپورٽ: امداد علي گل ڪلوڙ) پوليو مهم کي 100 سيڪڙو ڪامياب ڪرڻ لاءِ صحت ڪاتو ۽ سماجي ادارا پنهنجو موثر ڪردار ادا ڪن سکر ضلعي ۾ پوليو ٽيمن جي ڪارڪردگي اطمينان جوڳي آهي ۽ پوليو جي خلاف جدوجهد کي جاري رکندي عوام کي سندن در تي موڏي مرضن کان بچاءُ متعلق آگاهي فراهم ڪئي ويندي. اهڙن خيالن جو اظهار اي ڊي سي ون سکر لياقت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

شڪارپور آرٽ ڪائونسل جو بانيءِ سڪندر کيهر وفات ڪري ويو

سنڌس نماز جنازه ۾ مختلف مڪتب فڪر جي اڳواڻن ۽ شهرين جي شرڪت

مرحوم سڪندر علي کيهر جي تدفين سوين آلين اڪڙين سان اباڻي قبرستان دفنايو ويو

شڪارپور(رپورٽ عبدالخالق سومرو) شڪارپور آرٽ ڪائونسل جو بانيءِ سڪندر کيهر وفات ڪري ويو. نماز جنازه ۾ مختلف مڪتب فڪر /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

نوشهروفيروز ۾ 27 نومبر کان شروع ٿيندڙ پوليو مهم اين آئي ڊي رائونڊ جي سلسلي ۾ ريلي

پنجن سالن تائين جي 3 لک 36 هزار هڪ سؤ 65 ٻارن کي پوليو کان بچاءُ جا قڙا پيارڻا ويندا : اڳواڻ

ان سلسلي ۾ 988 ٽيمون تشڪيل ڏنيون ويون آهن جيڪي گهر گهر ويندڙين والدين ٽيمن سان ڀرپور تعاون ڪن

سمورا والدين پوليو جهڙي خطرناڪ بيماري کان پنهنجن ٻارڙن جي زندگي محفوظ بڻائين ۽ معذوريءَ کان بچائن

نوشهرو فيروز(رپورٽ منظور ملڪ) 27 نومبر کان شروع ٿيندڙ پوليو مهم اين آئي ڊي رائونڊ جي سلسلي ۾ سول اسپتال نوشهرو فيروز کان جاڳرتا ريلي ڪڍي وئي جنهن جي اڳواڻي ڊپٽي ڪمشنر نوشهروفيروز محمد ارسلان سليم، DHO نوشهروفيروز ڊاڪٽر اسد علي کلهوڙو، سول سرجن ڊاڪٽر خادم علي مگريو AMS ڊاڪٽر سعيد احمد جلباڻي، ڊاڪٽر لبني گانگهر. /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

نوشهروفيروز : پوليو مهم بابت ريلي ڪڍي پٽي وڃي

دادو : ڊسٽرڪٽ جيل جو سپرنٽينڈنٽ امتياز سومرو جيل جي قيدن کي سوني مرغي بٽائي ڇڏيو

دادو(ن سنڌيار) ڊسٽرڪٽ جيل دادو جو سپرنٽينڈنٽ امتياز سومرو جيل جي قيدن کي سوني مرغي بٽائي ڇڏيو جيل تي مقرر اهلڪار غفار هنگورو جيل ملاقات لاءِ ايندڙ ماڻهن کان 4 هزار روپين کان 6 هزار روپيه رشوت طور طلب ڪرڻ لڳو جيل ۾ قيدن کي سهولتون ڏيڻ لاءِ جيل انتظاميه 15 هزار روپيا ماهانه انهن قيدن کان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

جهمپير واري اسپتال ۾ هميشه دوائن جي ڪوٽ برقرار آهي : ڪوهستان سجاڳ تنظيم

ارڙي جهڙيون وبائي بيماريون ڦهلجڻ ڪري اڪثر ٻارڙا انهن بيمارين ۾ مبتلا ٿي ويا آهن

ڪوهستاني پٽي ۾ صحت جون بهتر سهولتون نه هجڻ ڪري اڪثر بيمار ٻين شهرن ڏانهن وڃن ٿا

تعليم، صحت، روزگار، روڊ، رستي، بجلي جي سهولت ميسر ناهي ۽ نه ئي ڪوهستاني ڳوٺ پڪا ٿي سگهيا آهن

ٽنڈو(ڊ) ڪوهستان سجاڳ تنظيم جي آگواڻن ڪوهستاني محمد انور جاڪرو، بابو جان بالاري، عمر برفت ۽ ٻين صحافين سان گڏجاهه ڪندي چيو آهي ته ڪوهستاني پٽي ۾ اوڄڻو دست، الٽي، گيسٽرو، ارڙي جهڙيون وبائي بيماريون ڦهلجڻ ڪري اڪثر ٻارڙا انهن بيمارين ۾ مبتلا ٿي بسترن پيڙا ٿي ويا آهن. هر ڪوهستاني پٽي ۾ صحت جون بهتر سهولتون نه هجڻ ڪري اڪثر بيمار /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

سکر ۾ ايس ايس پي عرفان علي سمون جي بدلي خلاف عوام روڊن تي نڪري آئي

سول سوسائٽي ۽ سکر بچاءُ تحريڪ طرفان سکر پريس ڪلب جي سامهون فضل الرحمان پٽو، حق نواز جان حيدري ۽ ٻين احتجاج ڪيو

عرفان علي سمون جيڪو ايماندار ۽ هڪ بهادر آفيسر آهي، جنهن سکر ۾ اچڻ سان ئي ڏوهن جي شرح گهٽائي آئي : مظاهرين

هو شهيد جان محمد جي قاتلن کي پنهنجي انجام تائين پهچائي شهيد جي خون سان انصاف ڪري سگهي

سکر(رپورٽ: امداد علي گل ڪلوڙ) ايس ايس پي عرفان علي سمون جي بدلي تي سکر جي عوام روڊن تي نڪري آئي نگران حڪومت خلاف احتجاج عرفان علي سمون جي واپسي جو مطالبو ڪيو. تفصيل موجب: ايس ايس پي عرفان علي سمون جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

سکر : ايس ايس پي عرفان سمون جي بدلي خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

پاپولیشن کاتي جي ڊسٽرڪٽ آفيسر ۽ ٻين ڪرپشن جا رڪارڊ ٽوڙي ڇڏيا

نوشهروفيروز(رپورٽ اسد علي عمراڻي) پاپوليشن کاتي جي ڊسٽرڪٽ آفيسر عبدالرحيد شيخ اڪائونٽنٽ عبدالجبار شيخ ۽ گداحسين خاصخيلي ٻاڻ ۾ ملي پڪٽ ڪري چالي لک کان وڌيڪ پيٽرول جي بحيث هضر ڪرڻ لڳا ان کان علاوه جنريٽر لاءِ ملندڙ تيل جي بجيٽ 13 لکن کان وڌ پيسا رکيل آهن جيڪي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

خانپور مهر ۾ پاڻ جي بليڪ تي وڪري خلاف احتجاجي مظاهرو، ريلي، ڏرٽو

جي يو آءِ اڳواڻن ۽ آبادگارن پاران اسسٽنٽ ڪمشنر خانڪڙهه آفيس آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

شهر ۾ 37 سو جي پاڻ جي پوري 45 سئو ۾ بليڪ تي وڪرو ڪئي پئي وڃي : مظاهرين جون دانهون

پاڻ جو بليڪ تي وڪرو ۽ هٽراڏو ڪوٽ ختم ڪري ڊيلر مافيا خلاف ڪاروائي ڪئي وڃي

خانپور مهر(رپورٽ: امداد علي گل ڪلوڙ) ايس ايس پي عرفان علي سمون جي بدلي تي سکر جي عوام احتجاج ڪري رهيا آهن. پر ٻڌڻ ۾ نٿو اچي. ڪاروبار بند، ٽرانسپورٽ بند، تعليمي ادارا بند، هر طرف سناٽو آهي. ڪاروباري مرڪز مڪمل بند آهي. ڪاروباري مرڪز جي بند ڪرڻ سبب ڪروڙين روپين جو نقصان ٿي رهيو آهي. ڪاروباري مرڪز جي بند ڪرڻ سبب ڪاروباري ماڻهن ۾ سخت بيچيني پيدا ٿي رهي

روزاني
سنڌيار
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ايڊيٽر:
اعجاز مهر

چنڇر 25 نومبر 2023ع

جبري گمشدگين وارو کيس

هن ملڪ ۾ اڃ ڏڻل عقابن ڏريعي ماڻهو ڪنڊجندا رهيا آهن ۽ احتجاجن، دانهن ڪرڪن باوجود به انهن جو ڪو به پتو نڪو پوي. حڪومت وڌ ۾ وڌ ايترو ڪري ٿي جو معاملي کي اينگهائڊ لاءِ ڪاميٽيون ۽ ڪميشنون جوڙي ٿي ڇڏي پر هيستائين جوڙيل ڪميشن به ڪو نُوتو ناهي ٻاريو. جنهن مان انهن جي بي اختياري جو اندازو لڳائي سگهجي ٿو. بي وس ماڻهن جون پنهنجن پيارن جي بازيابي لاءِ دانهون ڪوڪن جاري آهن. عدالتن ۾ معاملا ويندا رهيا آهن پر اتي به حڪومت طرفان ڪو اطمينان جوڳو جواب نڪو ڏنو وڃي. هن پيري اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جبري گمشدگين بابت ڪميشن جي سفارشن تي عملدرآمد ڪيس ۾ حڪومتي رپورٽ رد ڪندي نگران وزيراعظر کي طلب ڪري ورتو آهي ۽ بچاءِ ۾ گهرو ڪاتي جي وزيرن ۽ سيڪريٽرين کي 29 نومبر 2023ع تي پيش ٿيڻ جو حڪم ڏئي چڪو آهي. سنڌ هاءِ ڪورٽ پڻ گم ٽيل ماڻهن واري ڪيس ۾ وزيراعظر کي گهرائڻ جي ڌمڪي ڏئي چڪي آهي. جسٽس نعمت الله قلهوتي ريمارڪس ۾ چيو ته جيڪڏهن پوليس ۽ انتظاميا جي هٿ ۾ ڪجهه ڪونهي ته پوءِ وزيراعظر کي گهرائڻو پوندو.

ملڪ ۾ جبري گمشدگين جو انت اڃي نه سگهيو آهي. ڪنهي گم ڪيل ماڻهن جو داد آهي نه فرياد. هونئن ته ضياءُ واري آمريت ۾ گهڻا ماڻهو ڪنهيا ويا هڻا پر جنرل مشرف جي دور کان وٺي اهو سلسلو گهڻو وڌي ويو آهي ۽ لڳاتار احتجاجن توڙي عدالتي پڇاڻن باوجود ان جي پڇاڙي نه ٿي سگهي آهي. هن وقت جنهن ڪيس ۾ وزيراعظر، گهرو ۽ بچاءُ واري ڪاتي جي وزيرن ۽ سيڪريٽرين کي طلب ڪيو ويو آهي اهو 55 بلوچ شاگردن جي جبري گمشدگين وارو ڪيس آهي ۽ عدالت جبري گمشدگين کي عوام جي توهين قرار ڏئي چڪي آهي. جبري گمشدگين جي ڪري سجي دنيا ۾ ملڪ جي بدنامي ٿي رهي آهي. انساني حقن جا ادارا آگريون ڪڍي رهيا آهن. دنيا ۾ انساني حقن جي حوالي سان ريٽنگ واري فهرست ۾ اسانجو شمار پڇاڙي وارن ملڪن ۾ ٿئي ٿو. اسان اڃ به هنن ئي ڪالمن ۾ اهو چوندا رهيا آهيون ته جيڪڏهن ڪو ڏوهاري آهي ته ان کي عدالت ۾ پيش ڪيو وڃي، ڪيس پنهنجي دفاع جو حق ملڻ گهرجي ۽ انصاف جو گهرجون پوريون ٿيڻ گهرجن. ڪو ڏوهاري ثابت ٿئي ٿو ته ملڪي قانون تحت ان کي سزا ملڻ گهرجي. جبري گمشدگين وارو معاملو ڪو اڄ ڪلهه جو ناهي، اهو معاملو تمار گهڻو پراڻو آهي پر پهئي طرف انتظامي بي حسي ايتري جو عدالتي حڪمن تي به عمل نٿو ٿئي. انتظامي عملدار ۽ وس وارا ڪاغذي ڪارروايون کان اڳتي وڌي ناهن سگهيا. توڙي جو بلوچستان جي موجوده وفاقي نگران حڪومت ۾ پڻ نمائندگي آهي. نگران وزيراعظر ۽ نگران گهرو وزير جو تعلق پڻ بلوچستان سان آهي پراهي به بلوچستان جي جبري گم ڪيل شاگردن کي بازياب ڪرائڻ ۾ ڪردار ادا ڪري نه سگهيا آهن. اختر مينگل ڪميشن طرفان ڪيل سفارشن ۾ اهو پڻ شامل آهي ته جبري گمشدگين جي حوالي سان قانونسازي ٿيڻ گهرجي، قانونسازي جي ضرورت شروع کان رهندي پئي آئي آهي پر حڪومت ان جي ضرورت ئي محسوس نٿي ڪري. اهڙن ڪيسن جي جڏهن به ٻڌڻي ٿئي ته حڪومت طرفان رڳو مهلت ونڊڻ ۽ ديرجا هريا هلاڻڻ سبب ڪيس اينگهندا رهيا آهن. معاملو رڳو بلوچ شاگردن جي گمشدگين جو ئي ناهي، سجي ملڪ مان ماڻهو ڪنهيندا رهيا آهن ۽ اهڙن معاملن ۾ انصاف جا ادارا پڻ بي وس نظر اچن ٿا. هوڏانهن سنڌ هاءِ ڪورٽ به وزيراعظر کي طلب ڪرڻ جي وارننگ ڏئي چڪي آهي. سنڌ هاءِ ڪورٽ جي جسٽس امجد سهتي چيو ته ڏهن سالن کان گم ٽيل ماڻهن جا ڪيس پڌري رهيا آهيون. ايترو وقت پهين ڪيسن کي ڏجي ها ته ڪيترائي ڪيس اڪلاڄجي وڃن ها. جڏهن پوليس ۽ انتظاميا ڪجهه ڪري نه سگهن ۽ بي وس هجن ته اهڙي صورت ۾ عدالت وٽ هيو ڪهڙو آپشن آهي؟ ملڪ ۾ جبري گمشدگين وارو معاملو ڪنهيڙ ٻٽيل آهي. ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته اختر مينگل ڪميشن جي سفارشن تي عمل ڪيو وڃي. جبري گمشدگين جي حوالي سان قانونسازي ٿيڻ گهرجي. ڪو ڪٽي ڏوهاري آهي ته ملڪي آئين ڪنهن کي به اهو حق نٿو ڏئي ته اهو منصف بڻجي ۽ سزا ڏي. اهو ڪر ته عدالتن جو آهي، ماڻهن کي عدالتن ۾ پيش ڪيو وڃي ۽ انهن ته ڪيس هلائڻ گهرجن ته انصاف جو گهرجون پوريون ٿي سگهي ۽ دنيا ۾ ملڪ بدنامي کان بچي سگهي.

اعلي تعليم ۽ بريف ڪيس وائيس چانسلر!

پروفيسر اختيار گهمرو

سجي دنيا ۾ يونيورسٽيون اعلي تعليم، سکيا ۽ تحقيقن جا مرڪز هوندڙيون آهن. انهن مان پڙهيل سائنسدان، ڊاڪٽر، انجينئر، ڪاروباري ماهر، بينڪر، سماجي تنوڙي پين علمن جا اڪابر نوان علم فڪر رايا ۽ خيال تخليق ڪندا آهن. يونيورسٽين مان مستقبل جا سياسي اڳواڻ ۽ حڪمران، انساني پلاٽي، رواداري، ترقي، خيالن جي پختگي ۽ سڃاڻپ جي تلاش لاءِ يونيورسٽيون اهم ڪردار ادا ڪنديون آهن. ان ڪري يونيورسٽين ۽ سماج جو ٻاڻ ۾ پختو رشتو ناتو جوڙيل هوندو آهي. يونيورسٽيون نه صرف پسگردائي جي علمي، سماجي، شعوري ۽ سر جو سبب هونديون آهن، پڙهيل لڪيل محنتي ڪارگر سندون پيدا ڪري ملڪ جي معاشي ترقيءَ ۾ انجڻ جو ڪردار ادا ڪن ٿيون. يونيورسٽين وقت جي روايتي قدرن ۽ غالب سوچن، طاقت جي ڍانچن کي تبديل ڪيو ۽ تحقيق، نوان ۽ سائنسي مسئلن جي حل جي عظيم روايتن کي قائم رکيو.

پنهنجي خطي ۾ علم، دريافت ۽ سائنسي روايتن جو تصوراتي نه هو. سماج روايتي، پسماندگيءَ ۽ سماجي غلامي جو شڪار هئا. ورهاڱي وقت به ورهاست ۾ صرف ٻه يونيورسٽيون هيون. جيڪي هينئر وڌي 225 ٿي ويون آهن. سندن تعداد معيار ۽ ڪارڪردگي کان گهڻ ڪتي ويو آهي. ملڪ ۾ اعلي تعليم جي نالي ۾ ڪاروبار هڪ صنعت جو درجو اختيار ڪري ورتو آهي. ضروري علم يا مهارت جي تصديق ڪانسواءِ ڊگريون عام وڪرو ڪيون وڃن ٿيون. تعليمي پروگرام پراڻا آهن. اڪثر نالي ۾ پروفيسر آهن، ڪاڏي ڊگريون آهن. ننڍين يونيورسٽين جي لائسنس حاصل ڪرڻ لاءِ اسيمبلين ۾ بل درجنن جي حساب سان منظور ڪري مندين ۾ وڌيڪ اڇڪن تي وڪرو ڪيا ٿيا وڃن. يونيورسٽي جي اعليٰ عهدن ڪي ڪليل طور ائين نيلام ڪيو ٿيو وڃي. جيئن بغداد ۾ چورين ڦرن جو ڪنهن وقت ۾ عام نيلام ڪيو ويندو هو جيتوڻيڪ جيڪي نيلامي ۾ حصو ونڊندا آهن انهن جو عملي طور تي اعليٰ تعليم سان ڪو به تعلق ناهي هوندو. اهي صرف ۽ صرف بريف ڪيس جا مالڪ هوندا آهن. اعليٰ تعليم جو اهڙو ڪاروبار بغير ڪنهن ساهيءَ جي هلي رهيو آهي. نيون يونيورسٽيون برسات ڪنيءِ ڪنيئن وانگر ڦٽل آهن. انهن يونيورسٽين ۾ مجتا ماٿيندڙ استاد ۽ اسڪالر ۽ ڏاها مشڪل سان موجود آهن. بامقصد علم ۽ ڏاهپ ڳهٽ، بيڪار ڪاڊي ڊگريون جو تعداد وڌيو آهي. علمي ۽ شعوري اوسر اوجهل ٿي ويئي آهي. بيروزگاري ۾ اضافو ٿيو آهي. مالي بدحالي ۽ انتظامي ناڪامي عام آهي.

يورسٽين جون اعليٰ آفيسون تنقيدي علم تي بحث بدران علاقائي ۽ تر جي سياسي پرتارن وڏيرن جي چاڻڪن جي پرتين جا مرڪز ۽ اوطاقون بڻجي ويون آهن. وائڙيون وڏيرڪين حڪومتون نوڪرين ۽ پرتين ۾ وڌيڪ دلچسپي رکن ٿيون. اعليٰ تعليم ۽ هن طبقي جو ڪو به ٻاڻ ۾ تعلق نه آهي. هاير ايجوڪيشن ڪميشن يونيورسٽين جو ڪراڙو ٽيل پوڙهو جانور آهي. جنهن کي چڪ پائڻ لاءِ ڏند نه آهن ۽ پنهنجي پراڻي عمر ۾ رهندڙ. جديد دور جي تقاضائن کان اڻ واقف ۽ وقت جي وهڪري کان اڻ اڳاهيل آهي. يونيورسٽين جي ڪا خودمختياري آهي ۽ نه ڪو ڪوءِ/ضابطو عمل ۾ آندو وڃي ٿو. وائيس چانسلر 'يونيورسٽي جو پرنسپل اڪيڊمڪ ۽ ايگزيڪيوٽو آفيسر' سربراهه هوندو آهي جنهن کي هڪ نامور تعليمي ماهر، بهترين منتظم ۽ اعليٰ اخلاق جو مالڪ هجڻ گهرجي. جنهن وٽ تعليم، انتظامي خوبين سميت سماج ۾ ساک رکندڙ اعليٰ مقام رکندڙ هجي. جيڪو رهنمائي ڪري سگهي، ناموس وارو هجي. ان جي برعڪس ۽ افسوس سان چوٽو ٿو پوي ته اڪثريت ماضيءَ ۾ ڪرپشن، بي ايماني، تعليمي ۽ قيادت جي مهارتن کان واڌجهيل داغدار رڪارڊ سان پريل آهي. ظاهر آهي بريف ڪيس يونيورسٽين کي ٽورئي هلائيندا ؟ اهڙيون هڙئي بريف ڪيس پرتيون عالمن جي حيثيتن جي توهينون، علمي داغ ۽ چٽا آهن. بريف ڪيس وائيس چانسلر يونيورسٽي جي علمي بهتري، مالي ۽ انتظامي نگرانيءَ سان گڏ اداري کي ڪيتري ترقي وٺرائي سگهيا آهن؟ بريف ڪيس فيصلا چا ڪندا؟ تدريس، تحقيق ۽ انتظامي طريقن ۾ نواڻ ڪٽا آڻيندا؟ تبديل ٿيندڙ علمي ضرورتن ۽ تيڪنالاجيءَ کي اپنائڻ جي صلاحيت شاگردن جي پلاٽي، ۽ سندن تعليمي ڪاميابي کي يقيني بڻائڻ لاءِ ڪوششون ڪٽان وٺندا. بين الاقوامي تعاون کي فروغ ڏيڻ، اخلاقي رول ماڊل هجڻ، اعلي تعليم جو پرچارڪ هجڻ جو بريف ڪيس وائيس چانسلر سان ڪو تعلق نهي ٿي نٿو؟

وي سي جون ڏميواريون رڳو انتظامي نه. پر هو استادن ۽ شاگردن کي پنهنجو ڪم موثر ۽ صحيح جذبي سان ڪرڻ لاءِ سازگار ماحول پيدا ڪرڻ جو به ذميوار هوندو آهي. شاگردن، فيڪلٽي، اسٽاف، ۽ پاهرين اسٽيڪ هولڊرز کي ٻڌڻ ۽ سمجهائڻ واريون صلاحيتون هجڻ گهرجن. علاقائي جي ماڻهن، ڪاروباري شخصيتن، ۽ سرڪاري عملدارن سان مضبوط تعلق قائم ڪري سگهي. اداري جي ايڪٽ، آئين ۽ ضابطن جي شقن تي پوريءَ طرح سان عمل ڪرائي سگهي جنهن لاءِ ڪيس ضروري اختيار به مليل هوندا آهن. انهن سڀني ڳالهين کي نظر ۾ رکندي يونيورسٽي جي وي سي جو طور هڪ باوقار شخصيت ۽ سربراه جي ضرورت هجي ٿي. ليڪن بدقسمتيءَ سان مقرر ڪيلن بريف ڪيس وائيس چانسلر مان اڪثر مٿي ڄاڻايل خوبين کان خالي آهن. حالانڪ اها ڳالهه سڀني کي پليءَ پت جاڻ آهي ته بهتر وائيس چانسلر تعليم ۽ اداري جي بهتريءَ لاءِ انتهائي اهم آهي. ڪنهن به يونيورسٽي جي موجوده حيثيت ۽ مستقبل جي ترقيءَ جو سڌو واسطو وائيس چانسلر سان هوندو آهي. اهڙيءَ به طرح ڪنهن اداري جي تباهيءَ جي ذميواري ان سربراه جي خراب قيادت تي اچي ٿي.

هن عهدي تي بهتر شخصيت جي مقرريءَ ۾ سندس ڪارڪردگيءَ سواءِ ڪنهن مفلتي جي چونڊ عمل ۾ شامل سيني جي ڪڏيل ذميواري آهي. قانوني طريقيڪار موجب ڪنهن يونيورسٽي جي وائيس چانسلر کي سنڊ جو وڏو وزير (چيڪو يونيورسٽين جو چانسلر پڻ آهي) چمڻ سالن جي عرصي لاءِ مقرر ڪندو آهي. بظاهر يونيورسٽيز ايڪٽ ۾ جاڻايل قابليت وارن اميدوارن کان درخواستون گهرائي جوڙيل سرچ ڪاميٽي وسيلي ڪائن انٽرويو ٿي پهريان تي نالا وڌي وزير ڏانهن اماڻيندي آهي جيڪو اميدوارن کي گهرائي (جيوجي ٿو ته هو انٽرويو به ڪندو آهي) تورڙي جوڪاڏي منهن مرير جو ڪاڏي ٽنڊوالهيارا ڪنهن هڪ کي وائيس چانسلر مقرر ڪندو آهي يا اهي نالا رد ڪرڻ جو به اختيار رکندو آهي. ڏنو وڃي ته اڪثر جوڙيل سرچ ڪميٽيون اڻتريون نه رهيون آهن. انهن ڪاميٽين ۾ شامل ميمبرن جا سڌي يا اڻ سڌي طرح اميدوارن سان واسطا يا اختلاف رهيا هوندا آهن. سندن تحقيقي مقالا به ڳولها ڪميٽي ميمبرن سان گڏ ڇپيل آهن جنهن سان سندن اڏڻري هجڻ وارو تاثر ختم ٿي وڃي ٿو ان سموري طريقيڪار باوجود هر يونيورسٽي جي اشتهار اڇڻ شرط اڳواڻ چوپل شروع هوندا آهن ته يونيورسٽي ۾ ڪنهن کي وي سي جو عهدو ملڻ جو آسرو آهي. ٻڌڻ ۾ اهو به اينڊ آهي ته وي سي جي ڪنهن يونيورسٽي ۾ مقرري کان اڳ ان شهر جي طاقتور سياسي ڏرين جي منظوري هجڻ ضروري هوندي آهي.

ان ڪري ضروري آهي ته وي سيريز جي مقرري بابت ڪجهه حقيقتن تي ڏيان ڏنو وڃي، چوته جڏهن ڪير سياسي وابستگي جي بنياد تي وي سي مقرر ٿيندو آهي ته اهو يونيورسٽي کان وڌيڪ صرف انهن سياسي ڏرين ڪي راضي ڪرڻ ۾ پورو هوندو آهي ۽ هو صرف انهن آڏو جوابده هوندو آهي جنهن ڪري هو يونيورسٽي ۽ تعليم جي بهتري طرف ڏيان ڏئي نه سگهندو آهي. يونيورسٽين جي تعداد وڌڻ سان گڏ وائيس چانسلرن جي چونڊ تي علاقتي، رياستي ادارن ۽ ڪميونٽي جي دباءَ ۾ اضافو وڌڻ ڪري سندن چونڊ جو عمل نه رڳو ايترو دٻاءَ هيٺ آيو آهي پر ان لاءِ مختلف ڪهاڻيون به گردش ۾ رهنديون آهن جنهن موجب ڪروڙين روپيا رشوت ڏيڻي وي سي بڻجڻ، حڪومتي ڏر جي ماڻهن وٽ حاضريون پرڻ ۽ مقرريءَ لاءِ ضروري بڻيل آهي. اگر ڪو اها دعوا ڪري ٿو ته هو انهن ڳالهين کان سواءِ صرف ۽ صرف ميرٽ جي بنياد تي وي سي بڻيو آهي ته اهو عام ماڻهن کي اکين ۾ ڏوڙ وجهڻ برابر هوندي. چوته وي سين جي مقرري ميرٽ بجاءِ پيسي ۽ سفارش جي بنياد تي ٿيندي رهي آهي. جيتوڻيڪ اهوذاتي بيان آهي پر ان کي رد به نٿو ڪري سگهجي. اهو سچ آهي ته وائيس چانسلر جي چونڊ ۾ گهڻها ڪميٽيءَ جو اهم ڪردار آهي. سندن ٻاران مقرر ڪيل وي سيز جي ڪارڪردگي مختلف آهي. ان ڪري سرچ ڪميٽيءَ جا ميمبر، جن ڪي ويسين جي مقرري لاءِ نالا چونڊڻ ۾ سفارش ڪرڻ جو اعزاز ۽ استحقاق ڏنو وڃي ٿو. اهي سڌي يا اڻ سڌي طرح يونيورسٽي جي ڪاميابيءَ جا ذميوار آهن. گهڻها ڪميٽيءَ ڪي سلي ۽ خراب ڪارڪردگيءَ جو ذميوار هٺڻ گهرجي.

يونيورسٽيون جي معيار ۽ مقصدن کي حاصل ڪرڻ لاءِ وائيس چانسلر جي چونڊ يونيورسٽيز ايڪٽ ۾ جاڻايل معيارن ۽ پين لاڳاپيل عنصرن تي پڻ آهي.

اهڙين حالتن ۾ اهو چٽليڪ بڻيل آهي ته وائيس چانسلر ڪير هجي؟ صحيح ماڻهو ڪيئن چونڊجي؟ صحيح ماڻهوءَ کي چونڊڻ لاءِ ڪهڙو عمل ٽيڻ گهرجي؟ اهو ڪرڻ لاءِ حڪومت ۽ يونيورسٽي جو ڪهڙو ڪردار هجڻ گهرجي؟ اهي اهم مسئلا آهن چوته اهي سڌو سنئون وي سي جي چونڊ عمل سان لاڳاپيل آهن. ڪنهن يونيورسٽي جي بهتر ڪارڪردگيءَ جو دارومدار وائيس چانسلر جي قابليت ۽ ايمانداريءَ تي هوندو آهي. انتظامي طور اڏڻري ۽ مالي طور ايماندار وائيس چانسلر نه پاڻ ڪريشن ڪندا آهن ۽ نه وري پين کي اهڙي اجازت ڏيندا آهن. اهل ماڻهن جي وائيس چانسلر مقرر ٽيڻ سان يونيورسٽين جي مالي، انتظامي ۽ تعليمي معيار ۾ بهتري ايندي. قابل وائيس چانسلر اداري ۾ تعليمي بهتريءَ لاءِ ڪوششون ونڊندا، جيئن تعليمي معيار کي بهتر بڻائي شاگردن کي بهتر تعليم ڏئي سگهجي، جيڪا هنن يونيورسٽين جي هجڻ جو اصل مقصد آهي. چوته انتظامي ۽ علمي فيصلن ڪرڻ ۾ يونيورسٽيون خودمختيار ادارا آهن. اهي پنهنجا فيصلا ڪرڻ ۾ آزاد هوندين آهن جنهن جي منظوري پنهنجي فورمن کان وٺڻ لازمي هوندي آهي. ليڪن بدقسمتيءَ سان يونيورسٽين ۾ سالن تائين سينڊيڪيٽ، سينيٽ ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اجلاس نڏا گهرائين جنهن ڪري يونيورسٽين ۾ ٽينڊرڊ مالي، علمي ۽ انتظامي معاملن جي نه منظوري ورتي وچي ٿي ۽ نه وري بحث جو موقعو ڏنو وڃي ٿو ۽ اڪثر ڪري وائيس چانسلر پنهنجو مدو پورو ڪري هليا وڃن ٿا ۽ هر انهن فورمن جا اجلاس ڪرائڻ جي تڪليف به نٿا ڪن. اگر حڪومت پاران چونڊيل وائيس چانسلر اگر يونيورسٽين جي قانوني فورمن جون گڏجاڻيون وقت سر ڪندا رهن ته جيڪر يونيورسٽيون ڪيترن مالي، انتظامي ۽ تعليمي مسئلن مان نڪري سگهن ٿيون.

موت جو راکاس، قهر جي برسات ۽ زمين قبرستان

طفيل مگسي

تو جنِين جي تاتِ، تن پٽ آهي تنهنجي:
'فَاذكُرُونِي أذكُر كُم'، اِيَ پَروڙِج بات:
هَتِ ڪاتي ڪُڙُ واتِ، پُڇَڻُ پَرِ پِرِين جي.

نيٺ ريجارا مظلوم، ۽ محڪوم، فلسطيني وڃن ٿا ڪيڏانهن وڃن؟ سندن جي اکيان لامارا ڏيندڙ موت جو راکاس ٿو پڌيان وري وڏي اونهي ڪاهي. آسمان کان قهر جي وسندڙ تيز برسات ۽ ڌرتي قبرستان ۾ تبديل ٿي چڪي آهي. بمن جي قهر واري تيز وسندڙ برسات هڪ پاسي کين کي اجل جو شڪار بڻائي رهي آهي ٿا ٻيئي پاسي کان هن کي قيامت جو سامهون پن آهي. درا ۽ علاج جيڪڏهن کين کي ملي به ٿو نه بس فقط موت واري ناچ جي صورت ۾. سينڪڙين بي موت ماريا ويا آهن ۽ اجايا ماريا وڃن پيا. هينئر ڪن ٿا ويڃارا چا ڪن؟ شايد عرب حڪمرانن سندن ڪجه مدد ڪن. ليڪن اهي ٿا آمريڪا بهادر ۽ اسرائيل جا پوچيندڙ آهن سي سندن جي ڪهڙي ۽ چو مدد ڪندا.؟؟ انهيءَ اوسيڙي ۾ آهن ٿا متان ڪٿهن پاسي کان رحم جي ڪا برسات نصيب ٿين. ليڪن ان برسات جو ٿا ڪو آسرو ٿي ڏيک نٿو ڏين. اي ڪائنات جا مالڪ رب ڏون نهايت ڪارساز آهين ڏون ٿي انهن هيشن مظمومن ۽ محڪومن جي مدد ڪر:: مگر اتي به الاڻي چرخاموشي آهي. مقدر ٿا موت. موت ۽ موت ٿي. مگر اهو به هڪ ٻن ڏينهن جو ماءُرو هجي ته مقدر سمجهي صبر ڪري چڏين. ليڪن هتي ته اهو روز جو سوڌو آهي:::

ها فلسطيني جيڪي ويجارا 1948ع کان هينئر تائين موت جي ئي قرباني ڏيندا اڄي رهيا آهن يعني سائن سان ٽيو ڀائين ته پهرين جنگ عظير جي خاتمي کانپوءِ جڏهن عالمي سياست پنهنجو الڳ ونگ اختيار ڪيو ته ان وقت برطانيه جي وزيراعظر ونسٽن چرچل جي وزير بالمرڦ يهودين جي لاءِ هڪ رياست قائم ڪرڻ جو مسودو پيش ڪيو جنهن کي چرچل اکيون بند ڪري قبول ڪري ورتو ان جو نالو بالفور ريزوميشن پڌجي ويو ڳالهه آئي ۽ ٽي وڃي الله الله خير صلا ليڪن قسمت جا ساريل اهي يهودي ڪهه ئي سالن ۾ سموري دنيا تي عالمي جنگ جي شڪل ۾ نئين قيامت جي ڏري چڙهي ويا يعني ٽيو ائين ته جرمني جي بدمست حاڪر هٽلر کي دنيا فتح ڪرڻ جو جنون جاڳيو ۽ پي جنگ عظير شروع ٿي سموري دنيا جي ڏپ، خوف ۽ دهشت کان ڪنبي وئي پاڻ جرمن جي اندر اتان جي يهودي آبادي هٽلر ٿي ڇڏيو ته ڪير ٻيو نه سمورو دنيا خاص طور کان يورپ ۾ يهودين کان نفرت هئي. مگر انهيءَ نفرت کي جرمن ۾ سياسي شڪل ڏني وئي ۽ ائين ليکين يهودين کي موت جي حوالي ڪيو ويو هٽلر جي فوج هنن جي لاءِ خاص گيس جا چيمبرس ٺهرايا ۽ يهودي مردن، عورتن ۽ بارڙن کي گڏ ڪري اتي بند ڪري زهريلي گيس ڇڏي ڏني. ته سينڪڙين يهودي اجل جو شڪار ٿي ويا ۽ ان ريت هٽلر جي جرمني ۾ يهودين جي خوف نسل ڪشي ٿي. جنهن تي يورپ شروع ۾ خاموش رهيو ليڪن جڏهن عظيم جنگ ختم ٿي ته سچي دنيا ۾ يهودين جي لاءِ همدردي جو سمنڊ اٿلي پيو. جناب يهوديپٽ وري به يهودي هوندا آهن چون ٿا ته اها وڏي واپاري قوم آهي. ان همدردي جو به هن سودو ڪري وڏو هو بس يهودين مونجي قيمت جي بدلي ۾ هڪ يهودي رياست جو بنياد رکي ڇڏيو. جيتوڻيڪ ان وقت ته برطانيه سڪوري جا تت بلٽ وِرا ٿي چڪا هئا. پوءِ به چوندا آهن ته مڙل هائي سورهن لکن جو هوندو آهي. اڄا به برطانيه عالمي مامرن ۾ پاڻ پروهو ڏسندي ئي ڏسندي هڪ يهودي رياست جوڪاکو تيار ٿي ويو دنيا سچي جي اکثر رياستن يهودي رياست کي قبول ۾ ڪري ورتو صرف اسلامي ملڪ ۽ خاص طور کان رياستن اسرائيل کي تسليم نه ڪيو سبب اهو ٿيو ته فلسطين کي ورهائي ڪري اسرائيل قائم ڪيو ويو ان ريت يهودي ۽ فلسطيني پاڻ ۾ وڙهندا رهيا. ڇاڪاڻ ته اهو ٽيٽرٽي هو ۽ تڏهن کان اڄ تائين اها جنگ جيئن جو تيئن جاري وساري آهي.

ڪڏهن ڪلي ڪري ته ڪڏهن لکي ڪري اسرائيل پنهنجي تسليم ٽيل سرحد کي وڌائي ڪري فلسطينين کي جلاوطن ڪري رهيو آهي. هينئر فلسطين وٽ جيڪا زمين آهي. اها آهي غزه جي پٽي ۽ اردن جي درياجو هڪ ڪناري. اردن دريا جي اڌارتي اسرائيل کي تسليم ڪري ورتو آهي. محض غزه پٽي ۾ ئي فلسطيني اسرائيل کي هينئر تائين به تسليم ڪرڻ ته ڏور جي راضي ناهن هنن ڏينهن غزه جي پٽي ۽ اسرائيلي فوج ظلم و ستر ڪري رهي آهي. اها انهيءَ ڳالهه جي سزا آهي ته مٽ جيترن لاچار فلسطينين جي اها هست ته اهو اسرائيل کي اکيون ڏيکاري ۽ پنهنجي رياست جو خواب تعبير ڪرڻ جي مردانگي ڪري.

هينئر حالتون اهي آهن ته غزه پٽي تي اسرائيل جو قهر جاري آهي. اڪثر سموري دنيا ان قيامت کي خاموش تماشائي بڻجي ڏسي رهي آهي. مگر امريڪا ۽ ان جا پلو ڪليل نمونو اسرائيل کي بچائي رهيا آهن. اقوام متحده کوڙيون يا سچيون ڳالهيون ته ڪري ٿي پر اڄ تائين امريڪا خان ان جي ڪڏهن پڏي آهي جو هينئر پڏندر، غضب ته اهو آهي ته سمورا اسلامي ملڪ ان کي تماشي جي طور تي ڏسي رهيا آهن فلسطين کي پنهنجي ساڳيئي مذهب ۽ بولي کان وڌي اميد هئي ته اهي هنن جي ضرور مدد ڪندا ليڪن اها به ريندي رهي. ڪنان جو اسلام ۽ ڪنان جي بولي. انهن عربن کي ڪنهن جي پرواه. بس اهوئي فرق آهي يهودين ۽ فلسطينين ۾. يهودين کي دنيا جي اڪثل سمورن ملڪن جي سپورٽ حاصل آهي. جڏهن ته فلسطينين کي اسلامي ملڪن جون صرف گدڙ پيڪيون مليل آهن. جنهن جو نيٺ اهوئي حشر ٽيٿو هو. جيڪو غزه جي پٽي ۾ ٿي رهيو آهي. بس اهو اهڙو عمل آهي. جيڪو طاقتور قومن کي پريشان ڪري چڏي ٿو. تاريخ شاهد آهي ته آزادي جي جڏهن به ڪا به قوم پهلي نڏي ڏئي سگهي. فلسطينين جو اهوئي جذبو آهي ته فلسطين جو جهنڊو بلند آهي. ۽ فلسطيني پنهنجي جان جي قيمت ادا ڪري رهيا آهين. انهن جو چوڻ آهي ته دنيا ۾ دير آهي پر انڌير ناهي. بس ايترو ئي قصو آهي فلسطينين جو جنهن دنيا جي سمورن طاقتور ملڪن کي پريشان ڪري چڏيو آهي ۽ ائين خوفزده بڻيل آهن جيئن آمريڪا ويتنام جو نان ٻڌندي ئي چرڪي ويندو آهي.

زرداري ۽ بلاول پٽو وچ ۾ اختلافن بابت افواهن ۾ ڪابه سچائي ناهي

بقايا ٻ ٻ ٻ 05

يوسيز جي گڏجاڻين ۽ جلسي جي موقعي تي موقعي تي علي نواز عرف راجا مهر جو چوڻ هو ته جام سيف الله ڏاريجو منهنجي خلاف اليڪشن وڙهڻ جي تياري پيو ڪري، جيڪڏهن هن اليڪشن وڙهي ته سندس پاءُ اڪرام الله ڏاريجو کي پنوعاقل واري تڪ تي ٽڪيٽ نه ملندي. هن چيو ته جام پائرن کي شوق آهي ته پارٽي چڏي اڄي اسان جي سامهون بيهن. ڪين گهرجي ته پارٽي جي فيصلي کي مڃين.

بقايا ٻ ٻ ٻ 06

اداري آءِ ايس پي آر موجب امام ڪعبه، آرمي چيف جنرل عاصم منير سان جي ايڇ ڪيو ۽ ملاقات ڪئي جي ايڇ ڪيو هيڊ ڪوارٽرز پهچڻ تي آرمي چيف معزز مهمان جي آڇيان ڪئي، ملاقات دوران گڏيل دلچسپي جي معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. آرمي چيف جنرل سيد عاصم منير چيو ته ڪعبي جي امام جو پاڪستان اڇڻ پاڪستاني عوام لاءِ اعزاز جي ڳالهه آهي، سڄي دنيا جا مسلمان هرمنين شريفين لاءِ عقيدت رکن ٿا. سڄي دنيا جا مسلمان نگهبان جو به حد احترام ڪن ٿا. ڪعبي شريف جي امام چيو ته اسلام امن جو مذهب آهي ۽ اسلام جي غلط تشريحات جي ڪابه گنجائش ناهي. آرمي چيف موجب پاڪستان ۽ سعودي عرب جا مضبوط اسٽريٽجڪ لاڳاپا آهن. پاڪستان ۽ سعودي عرب جا لاڳاپا مثالي، تاريخي، مذهبي ۽ ثقافتي لاڳاپن تي ٻڌل آهن پاڪستانين جي دلين ۾ سعودي عرب جي بادشاهت لاءِ بي مثال احترام آهي.

بقايا ٻ ٻ ٻ 07

موجب انٽربينڪ ۾ ڪاروبار جي پڇاڻي تي ڊالر اڄ 285 روپا 37 پيسن تي بند ٿيو آهي، جڏهن ته اوپن مارڪيٽ ۾ ڊالر 50 پيسا اضافي سان 286 روپيا 50 پيسا آهي. انٽر بينڪ ۾ ڳڌريل ڏينهن ڊالر 285 روپيا 27 پئسن تي بند ٿيو هو. ياد رهي ته انٽربينڪ ۾ ڪاروباري هفتي ۾ ڊالرهڪ روپيو 13 پئسا سستو ٿيو آهي.

بقايا ٻ ٻ ٻ 08

ڀ اڄ رات کان اولهه هوائن جو نئون سلسلو شروع ٿيڻ جو امڪان آهي. موسميات کاتي ڇيو آهي ته سنڌ 25 کان 27 نومبر تائين سنڌ کان ڪشمير تائين ملڪ جي سمورن حصن کي متاثر ڪندو، خيبرپختونخواهه ۽ ڪشمير جي جابلو علاقن ۾ برفباري ٿيندي. موسمياتي کاتي ڪراچي ۾ برسات جي اڳڪٿي ڪندي ڇيو ته سنڌ جي اثر هيٺ ڪراچي ڊويزن ۾ سپاڻي رات جو ۽ آڇر تي آندارو، ڪڇڪاوڙ ۽ ڪنوءَ سان گڏ برسات جو امڪان آهي، برسات کان پوءِ ڪراچي ۾ ٿڌ جي شدت وڌندي. موسميات کاتي موجب برساتن کان اڳ ڪڇڪاوڙ ۽ ڪنوءَ سان گڏ آندارو جو به امڪان آهي. امڪاني برسات کان پوءِ هوائي گدلاڻ جي صورتحال ۾ بهتر اڇڻ جي اميد آهي پراينڊز 2 ڊيڻ ۾ ڪراچي ۾ گهٽ ۾ گهٽ گرمي پد 17 ۽ وڌ کان وڌ 33 ڊگري تائين رهڻ جو امڪان آهي. هي باسي ميڊيا موجب ڪراچي گهٽن علاقن ۾ موسر ٽڏي ۽ خشڪ رهندي جڏهن ته پنجاب، ڪي پي ڪي ۽ سنڌ جي ميداني علاقن ۾ صبح جي وقت ڪوهيڙي جو امڪان آهي. پنجاب جي گهٽن ضلعن ۾ موسر ٽڏي ۽ خشڪ رهندي صبح جي وقت سيالڪوٽ، لاهور، گوجرانوالا، نارووال، سرگوڌا، اوڪاڙا، ساهيوال، فيصل آباد ۽ جهنگ ۾ گهڻ ڪتي ڪوهيڙ رهندو. سنڌ جي مٿانهن ضلعن ۾ به هلڪو ڪوهيڙ ۽ ڪجهه ضلعن ۾ اسموگ رهڻ جو امڪان آهي جڏهن ته ڪشمير ۽ گلگت بلتستان ۾ موسم ٺڏي ۽ خشڪ رهندي.

بقايا ٻ ٻ ٻ 09

ڏوجوڻ هو ته مون وٽ مختلف عهدا آهن، سيڪريٽري جنرل جي عهدي تان استعيفيٰ ڏنو آهي

هن وا

بقايا سنڌيار 01

شامل هٿا جن کي شراب وڪرو ڪيو ويو هو جنهن تي جج سخت ڪاوڙجو اظهار ڪيو ، قرآن ۽ شريعت موجب آردر پاس ڪيو ته مسمانن کي شراب نه وڪرو ڪيووڃي وائين شاپ جي دڪاندار کي پابند ڪيو ويو ته دڪان ۾ CcTV ڪئمرا لڳائي وڃي ۽ DSPمورد کي پابند ڪيوويو ته وائين شاپ جي دوکان تي 2 پوليس اهلڪار مقرر ڪيا وڃن ته جيکو مسلمان شراب وٺڻ اچي ان کي گرفتار ڪري ڪيس داخل ڪيو وڃي؛ اهڙي فيصلي کان پوءِ مورو جي ساڃ وند ماڻهن ۾ سرهائي پکڙجي وئي آهي

بقايا سنڌيار 02

پياري مهر جو افتتاح ڪرڻ بعد پوليو وائرس خلاف آگاهي ريلي ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي هن ڳالهائيندي چيو ته 27 نومبر کان 2 ڊسمبر تائين جاري رهندڙ مهر دوران ضلعي جي هر هر ڪي لازمي طور پوليو جا ڦڙا پياريا وڃن ته جيئن ڪو به هار ڦڙن کان محروم نه رهي ان سلسلي ۾ ڊي ايڇ او ۽ لاڳاپيل ميڊيڪل آفيسر نگراني ڪن ۽ پوليو ٽيمن کي مڪمل سهولتون فراهم ڪيون وڃن. هن والدين ۽ سماجي سڏارڪن کي پڻ اپيل ڪندي چيو ته پوليو مهم دوران ٽيمن سان مڪمل تعاون ڪيووڃي. ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر ڊي ايڇ او ڪي هدايت ڪندي احتجاج ڪري رهيل ڪاسي ڪمشنر ڊي ايڇ او ڪي ڪمري ۾ مڪمل ڪيو ويو ته 2 پوليس اهلڪار مقرر ڪيا وڃن ته جيڪو مسلمان شراب وٺڻ اچي ان کي گرفتار ڪري ڪيس داخل ڪيو وڃي؛ اهڙي فيصلي کان پوءِ مورو جي ساڃ وند ماڻهن ۾ سرهائي پکڙجي وئي آهي

بقايا سنڌيار 03

ڪميٽي پاران معصوم نياڻي پريا ڪماري، علي اصغر منگريو، اسلام الدين سومرو، علي حسن ميمڻ سميت سنڌ مان اغوا ٿيل سمورن مغوين جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪي 52 ڏينهن مڪمل ٿي ويا رات ڏينهن جاري رکيل احتجاج ۾ مغوين جي بازيابي لاءِ سخت نعريبازي ڪئي وئي. احتجاجي ڪئمپ تي سيڊارجا کان ايل طالب سهتو' مير افضل سهتو' اعجاز سهتو سول سوسائٽي کان آيل فراز پٽو' مبين سولنگي ۽ جمعيت علماءَ جو آڳاڻ محمد صلاح انڊيٽ پنهنجي جماعت سان گڏ يڪجهتي جو اظهار ڪيو ويو آهي احتجاجي تحريڪ جي آڳاڻي ڪنڊڙ ڊاڪٽر نظير ڪوڪر مخدوم بلاول، محمد اعظم منگريو جاود سولنگي ۽ ٻين ڇيو ته اسان جي احتجاج کي 52 ڏينهن مڪمل ٿي چڪا آهن پر سکر جو ڊي آئي، سکر، خيرپور ۽ ٽوشهري فيروز جي پوليس آغوا ٿيل ويل پريا ڪماري، علي اصغر منگريو، اسلام الدين سومرو، ۽ علي حسن ميمڻ جي بازيابي لاءِ ڪي به ڪوششون ناهن ورتيون، مغوين علي اصغر منگريو جي پائرن جو احمد علي ۽ محمد علي جون ڇوڪرا آهي ت غريب عوام شمار هن کي ڪاپ فڪر ناهي انڪري مغوين جي بازيابيءَ لاءِ اٻاڻ نه پيا ورتا وڃن جڏهن ته مغوي علي اصغر منگريو جي والد زاهد منگريو بار بار ٻڌايو آهي ته سندس پٽ جي اغوا ۾ شڪارپور جا بااثر ماڻهو شامل آهن جن خلاف شڪارپور پوليس خاموش تماشائي بڻيل آهي ڪ ڏهاڙي مقرر ڪمشنر ڊي ويل آڳاڻن چيو ته اسان جي مسئلي ڏينهن رات وارو جدوجهد کي 80هون ڏينهن آهي پر نگران سنڌ حڪومت بلڪل خاموش تماشائي بڻيل آهي ڪنهن به سرڪاري نمائندي رابطو ناهي ڪيس بي حسي جي انتها ٿي وئي آهي هنن چيف جسٽس آف پاڪستان کي اپيل ڪئي آهي ته اسان جي احتجاج جو نوٽيس وٺي مغوين کي بازياب ڪرائي وارثن کي انصاف ڏنو وڃي.

بقايا سنڌيار 04

ٻوڙ خليل ش شهزاد ابڙو ۽ ٻين ماسٽر چندر چوڪ کان ريلي ڪڍي پريس ڪلب پهتا جتي آڳاڻن چيو ته 3 ڊسمبر اسانجي قومي عيد آهي ۽ هر سال جيان هن سال به پريور جوش ۽ جزبي سان ايڪتا عيد ملهائيندا سين ان لاءِ پنهنجن هارڙن کي اجرڪ جو ٻڌا ۽ ٽوپيون ونڊي ڏني رهيا آهيون هنن چيو ته 3 ڊسمبر تي ٽاروشاهه ۽ ان گهرڙن ڏاڏن کي سينگاري اجرڪ اوڍي پريور عيد جو ڏاڙو ملهايو ويندو.

بقايا سنڌيار 05

ڪي تعلقه اسپتال ٽنڊوباگو پهچايو ويو جتي هو زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو. فوت ٽيل پورهيت جي لاش کي وارث ڪوٽ ڪٻائي ويا آهن جتي هن جي تدفين ڪئي ويندي.

بقايا سنڌيار 06

. ان موقعي تي هن اسڪول جي لائبريري، ڪمپيوٽر ليب سميت مختلف ڪلاس رومز جو معائنو ڪيو ۽ شاگردن کي معياري تعليم جي فراهمي بابت ايس اي ايف جي شاگردن، اسٽادن ۽ آفيسران سان ڳالهه ٻولهه ڪئي جڏهن ته اسڪول جي احاطي ۾ موجود بنيادي سهولتن جو جائزو پڻ ورتو. ريجنل ڊائريڪٽر (اوسبڊسمين) اسٽادن ۽ سمورن اسٽيڪ هولڊرز کي هدايت ڪئي ته هو چوڪرين جي تعليم جي واڌاري لاءِ سچي جڏهين سان پنهنجو خدمتون سرانجام ڏيڻ لاءِ پيشيوراڻي انداز سان ڪم ڪن جيڪو هڪ ڪامياب سماج ۽ قوم جي تعمير جو واحد رستو آهي. ان موقعي تي اسڪول انتظاميا پاران ريجنل ڊائريڪٽر (محتسب) ڪي ٻڌايو ويو ته اسڪول ۾ چوڪرين جي داخلا سني آهي. ان موقعي تي اسڪول انتظاميا پاران هڪ منعقد ڪيو ويل سيمينار ڪي خطاب ڪندي ريجنل ڊائريڪٽر محتسب ڊويزن لٽي جي ضلعي سربراهه يونس رستماڻي، صدر ٽيم ٽيڪ ون ڪراچي آغا ٽمر، ڊائريڪٽر ٽيم ٽيڪ ون ڪراچي ماهين ٽمر، پرنسپال پيپلز اسڪول مڪلي ڪيمپس شهاب رضا، سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جا آفيسر حسين نظاماڻي ۽ خان محمد مري ڪان علاوه پيپلز اسڪول مڪلي ۽ ضلعي لٽي جي استادن سميت ٻين اسٽيڪ هولڊرن شرڪت ڪئي. ان کان اڳ پيپلز اسڪول انتظاميا ۽ شاگردن ريجنل ڊائريڪٽر محتسب جو شاندار استقبال پڻ ڪيو.

بقايا سنڌيار 07

رزاق آباد سلطان شاه ساقي پارڪ ۾ عوامي پريس ڪلب مليرطرفان سنڌ جي نامياري عوامي شاعر غفور شاه تقوي جي نانءُ سان مليرِ مشاعرو منعقد ڪيو ويو، جنهن ۾ ناليوارن شاعرن، اديبن، دانشورن، سياسي سماجي اڳواڻن ۽ تنظيمن جي ڪارڪنن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي، مشاعري جو خاص مهمان ابراهيم حيدري تائون جو چيئرمين نذير پٽو هو ۽ صدارت غفور شاه تقوي ڪئي ، مشاعري ۾ ناليواري شخصيتن مسلم ليگ ن آڳاڻ قادر بخش ڪلمتي، سماجي آڳاڻ سيد خدا ڈنو شاهه، سماجي آڳاڻ يعقوب خاصخيلي، ماهيگير سماجي سنگت جي يونس خاصخيلي، پ پ آڳاڻ اختر عارفاڻي، مکي اوڏامل آفتاب ڪوسو، سنڌ سماجي ست جي واحد بخش ناريجو، غلام نبي مگسي، لطيف راولاڻي، عوامي تحريڪ جي اقبال جروار، زبير نوناري، ترقي پسند پارٽي جي حيات تنيو جيئي سنڌ محاذ جي علي مستوئي، قومي عوامي تحريڪ جي محبت خاصخيلي، پورهيت آڳاڻ اختر بلوچ، حمزو ڦنهور، ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي. مليرِ مشاعري ۾ شاعر سيد غفور شاه کي عوامي پريس ڪلب مليرِ طرفان مجتا طور لاتيف آڇيومنٽ ايوارڊ سان نوازي اجرڪن ۽ گلن جا تحفا پيش ڪيا ويا جڏهن ته شاعرن امتياز دانش، پروفيسر ابوبڪر بلوچ، قمبر ٻٽ، عاشق تنيو، اصغر مهراڻي، مجيب سنڌي، چاڦلو جوڪيو علي نواز لنجواڻي، علي احمد چانڊيو، جبار غريب، غني عباسي، يامين ڪنهار، ڏني بخش قادري ۽ ٻين سماجي تورُي انقلابي شاعري پيش ڪئي ۽ فنڪارن هري رام سنڌي ۽ رمضان ڪرمون گيت ٻڌائي محفل کي چار چند لڳائي ڇڏيا

بقايا سنڌيار 08

فوڪل پرسن ڊاڪٽر وجي ۽ ٻين ڪئي، ان کان اڳ ڊي سي نوشهروفيروز ريبن ڪاٽي مهر جو آغاز ڪيو ويو، ان موقعي تي آڳاڻن چيو ته هن مهر دوران پيدائش کان پنجن سالن تائين جي 3 لک 36 هزار هڪ سؤ 65 هارن کي پوليو کان بچاءُ جا ڦڙا پياريا ويندا ان سلسلي ۾ 988 ٽيمون تشڪيل ڏنيون ويون آهن جيڪي گهر گهر ويندڙ آڳاڻن والدين کي اپيل ڪئي ته ٽيمن سان پرپور تعاون ڪن جڏهن ته ڊي ايڇ او نوشهروفيروز هيلٿ ورڪرز ۽ اسپتال عملي سان گڏ پوليو جا قطرا پياريِ مهر جو آغاز ڪيو ۽ چيو ته تمام والدين پنهنجن معصوم بارڙن جيڪي پيدائش کان وٺي پنجن سالن تائين جي هر هار کي پوليو کان بچاءُ جا قطرا ضرور پياريو سان جون تمام ٽيمون ٽوهان جي علاقن ۾ موجود هوندين تمام علاقي واسي معززين ٽيمن سان تعاون ڪن ۽ پوليو جهڙي خطرناڪ بيماري کان پنهنجن بارڙن جي زندگي محفوظ بڻائين ۽ معذوريءَ کان بچائن.

بقايا سنڌيار 09

وصول ڪرڻ لڳي جيل تي مقرر پوليس اهلڪارن کي پڻ ويڙا تي ڏيوتي جي چوٽ ڏني وئي آهي ڏيوتي ته ڪنڊڙ پوليس اهلڪار کان 500 روپيه ڏهاڙي مقرر ڊسٽرڪٽ جيل دادو ۾ جتي 300 کان وڌيڪ قيدي مختلف ڪيسن ۾ گهربل آهن جيڪي قيد ڪاٽي رهيا آهن ۽ دادو جيل ۾ صرف ڪچا قيدي آهن جيڪي موجوده جيل سپرنٽينڊنٽ لاءِ سوني مرغي بڻيل آهن

بقايا سنڌيار 10

عباسي ڊي آفيس جي ڪانفرنس حال ۾ 27 نومبر کان 02 ڊسمبر تائين جاري رهندڙ پوليو مهم جي انتظامن جو جائزو وٺڻ جي سلسلي ۾ اجلاس جي ڊي ايڇ سي ون لياقت عباسي ضلعي سکر ۾ پوليو مهم کي ڪامياب بڻائڻ وارن جي ڪارڪردگي تي اطمينان جو اظهار ڪندي چيو ته انهيءَ جڏهي ۽ نيڪ نيتي سان 27 نومبر کان شروع ٿيندڙ پوليو مهم کي وڌيڪ ڪامياب ۽ مؤثر بڻائڻ جي ضرورت آهي ايڇ ڊي سي ون سکر ضلعي کي مسلسل پوليو فري ضلعو هئڻ تي خوشي جو اظهار ڪيو هن چيو ته 27 نومبر کان شروع ٿيندڙ پوليو مهم جو افتتاح هرچيئرمين کان ڪراڇ وڃي ۽ شهرن ۾ پوليو مهم جي حوالي سان واڪ پڻ ڪرايا وڃن ته جيئن مهم بابت عوام کي وڌ کان وڌ آگاهي ڏئي سگهجي ته جيئن پوليو کي آساني سان ڪاميابه بڻائي سگهجي هن صحت ڪاتي جي آفيسرن کي هدايت ڪئي ته هو پوليو مهم جي ڪامياب ۽ بهتر نتيجن جي لاءِ سنجيدگي ۽ سڃائي جو ثبوت ڏين ۽ هن قومي مسئلي جي حل لاءِ پنهنجن ڪوششون ڪتب آڻيندي مهم کي وڌيڪ ڪامياب بڻائڻ لاءِ واڪ اسڪولن ۽ آمدورفت جي سمورن رستن تي پڻ ٽيمون مقرر ڪن جڏهن ته سماجي اڏارن ۽ غيرسرڪاري تنظيمن جي خدمتن کان پڻ فائدو حاصل ڪيووڃي. ان موقعي تي اسٽاپ آفيسر ڊاڪٽر وقار ڏهر بريفنگ ۾ ٻڌايو ته 05 ڏينهن واري پوليو مهم جي لاءِ ٽيمن جي ٽريننگ ڪرائي وئي آهي ۽ هريوسي ايم اوز ۽ سپروائيزر کي چيو آهي ته ٽيمن کي وقت تي پهچڻ جو پابند بڻايو وڃي ۽ هر ٽيم جي نگراني ڪري رپورٽ ڏين ڪٽي به فيڪ رپورٽ نه ڏني وڃي جڏهن ته هريوسي ۽ ٽيمن جي نگراني ڪئي وڃي ۽ وزٽ ڪري فوٽو شيئر ڪيا وڃن گڏجاڻي ۾ صحت ڪاتي ۽ ٻين ادارن جي واسيدار آفيسرن ۽ اهلڪارن پڻ شرڪت ڪئي.

بقايا سنڌيار 11

aزمينن کي قبضا مافيا کان خالي ڪرائڻ لاءِ آپريشن ٻيلي ڪاتي جي سرڪاري قبضي وارين زمينن تي پهچي ٽريڪٽر ڊريعي زمينن ۾ پوکيل فصلن کي پيلائي زمينون سرڪاري تحويل ۾ وٺي چڏيون، ان موقعي تي ڊي ايف او نوشهروفيروز عابد رند آرايف او محمد جمن ڏڪر ۽ ٻين جو چوڻ هو ته هي ڪارروائي سپريم ڪورٽ جي هدايتن تي ميائتي جي ٻيلي ڪاتي ۽ ايس اي ايف جا پارٽنر چوڪرين جي تعليم جي اهميت بابت ڪميونٽي کي متحرڪ ڪرڻ لاءِ ٽئي شهر جي اهم هنڌن تي ٻنافلڪس، بينر جهرائي لڳرائيندا ان کان علاوه ايس اي ايف جا پارٽنر ۽ ضلعي ايجوڪيشن آفيسرچوڪرين جي معياري تعليم کي يقيني بڻائڻ لاءِ شاگردياڻين کي سمورين بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ فيلڊ ۾ ڪر ڪندا ته جيئن چوڪرين جي داخلا ۾ واڌ کي يقيني بڻائي سگهجي ته جيئن اهي ترجيحي بنيادن تي تعليم حاصل ڪري سگهن هن چيو ته ايس اي ايف پارٽنر ۽ ضلعي ايجوڪيشن آفيسر سول سوسائٽي جي سهڪار سان چوڪرين جي تعليم بابت متحرڪ ۽ آگاهي پيدا ڪرڻ لاءِ ڪميونٽي/ والدين سان اجلاس منعقد ڪن ٿا ۽ چوڪرين جي تعليم کي مضبوط ڪرڻ لاءِ مناسب مداخلت ۽ طريقيڪار شروع ڪرڻ تي زور ڏين ٿا. ان موقعي تي ٻين شرڪت ڪندڙن پڻ چوڪرين جي تعليم جي اهميت بابت تقريرون ڪيون. بعد ۾ ريجنل ڊائريڪٽر محتسب ڊويزن ۽ سجاول ڊاڪٽر رياض احمد صديقي جي قيادت ۾ چوڪرين جي تعليم جي واڌاري لاءِ آگاهي واڪ پڻ ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن لٽي جي ضلعي سربراهه يونس رستماڻي، صدر ٽيم ٽيڪ ون ڪراچي آغا ٽمر، ڊائريڪٽر ٽيم ٽيڪ ون ڪراچي ماهين ٽمر، پرنسپال پيپلز اسڪول مڪلي ڪيمپس شهاب رضا، سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جا آفيسر حسين نظاماڻي ۽ خان محمد مري ڪان علاوه پيپلز اسڪول مڪلي ۽ ضلعي لٽي جي استادن سميت ٻين اسٽيڪ هولڊرن شرڪت

بقايا سنڌيار 12

ان سلسلي ۾ جهميپير، امير پير گوٽ سيد بجل شاه جي رهواسي پراسرار نموني گم ٿي ويل پوليس هيڊ ڪانسٽيبل سيد نظر محمد شاه جي پاڻ جهميپير واسي سيد غلام مصطفي شاه لٽي ۽ صحافين سان گڏهائيندي چيو آهي ته 10 ڏينهن اڳ 15 نومبر تي ڪيس سندس پاڻ سيد نظر محمد شاه فون ڪري ٻڌايو ته ڪيس استيل تائون ٽائي ڪراچي تي DSP آفيس ۾ سائس سول ماڻهن جهيڙو ڪيو آهي، جنهن بعد سائس سندس فون بند ڪري ويٺي، جنهن بعد سائس رابطو نه ٿيڻ تي ٻئي ڏينهن 16 نومبر تي آءِ استيل تائون ٽائي ڪراچي تي پنهنجي پاڻ جي خيريت معلوم ڪرڻ لاءِ ڦهتس، جتي DSP ۽ SHO استيل تائون ڪراچي ٻڌايو ته نظر محمد شاه کي DSP شاهنواز ميمڻ ڪنهن انڪوائري لاءِ گهرايو، جتي موجود علي گريبان ۾ تي هٿ وڌو ته ان کي رات جي انڌيري ۾ هٿان هٿائي چڙيو هي نگران آفيس مان ڪڍي ڪيس باهر ٽائي تي ٻهاري ڪانئس فون ڪسي وئي، جتان هو پراسرار نموني گم ٽي ويو آهي، سيد غلام مصطفيٰ شاه چيو ته ڪيس چيوويو ته هو ASI سردار علي گجر سان وڃي ملي، اهو ڪيس پراسرار نموني گم ٽي ويل سندس پاءُ ڪانسٽيبل سيد نظر محمد شاه جي جاڻ ڏيندو، جڏهن آڻون ان ASI سان ملیل هن چيو اسانکي گم ٽي ويل نظر محمد شاه جي ڪا خبر ناهي، توهان پاڻ وڃي ڳوليوس. هن چيو ڪين خدشو آهي ڪٿي سول ماڻهن هٿان اڏس پاءُ ڪي ڪو نقصان نه پهچايو وڃي، جيڪو مسلسل 10 ڏينهن کان گم آهي، حد جي ٽائي جي پوليس به ان جي ڳولا ۾ مدد ڪرڻ لاءِ تيار ناهي، هن آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي مليرِ ايسٽ زون ڪراچي، نگران سنڌ حڪومت سميت چيف جسٽس سنڌ هاءِ ڪورٽ کان مطالبو ڪيو ته سندس پاءُ جي ڳولا ۾ سندس مدد ڪرائي ڪيس ظاهر ڪري سائن انصاف ڪيو وڃي، ٻئي صورت ۾ انصاف لاءِ عدالت ۽ وينداسين

بقايا سنڌيار 13

جي آڳاڻن ۽ شهرين جي شرڪت، تفصيل موجب: آرٽ ڪائونسل شڪارپور جو بائي ۽ پ ڪلچرل ونگ ضلعي شڪارپور جو آڳوٽو صدر سوشل ورڪر سڪندر علي ڪيهر پٽي جي بيماري سبب 64 ورهين جي ڄمار ۾ هن فاني دنيا مان لاڏاڻو ڪري ويو، سندس جي اوچتي وڇوڙي تي شهر ۾ سوڳ جو ماحول ڇانڊجي ويو. سڪندر علي ڪيهر پاڻ ۽ ايگزيڪٽيو ڊپارٽمينٽ ۾ ملازم پڻ هيو جنهن 2020 ۾ رٽائرمينٽ ولي بقايا زندگي فنون لطيفه ۽ سماجي ڪمن ڪي انهن جو فيصلوڪيو هيو جنهن ۾ هو هميشه اڳيرو رهيو سڪندر علي ڪيهر جي مسلسل جدوجهد ۽ محنت سبب شڪارپور ۾ آرٽ ڪائونسل جو بنياد پيو جنهن ڪي سڪندر علي ڪيهر پنهنجي محنت سان رجسٽرڊ پڻ ڪرايو سڪندر علي ڪيهر ڊسٽرڪٽ ورڪنگ ڪميٽي جو ميمبر پڻ هو مرحوم سڪندر علي ڪيهر جي جنازي نماز ڪيهر هائوس لڳ ڳڙهي ياسين موڙ ۾ ادا ڪئي وئي جنهن ۾ شڪارپور جي شهرين توڙي صحافين سميت مختلف شعبن سان تعلق رکندڙ ماڻهن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي، سڪندر علي ڪيهر پنهنجي پٺرنڊ ۾ هڪ گهروارِي، 4 پٽ ۽ 2 نياڻيون چڏي ويو، مرحوم سڪندر علي ڪيهر جي تدفين سوين آلين اڪڙين سان آباڻي قبرستان بيد ڪمڙ روڊ سان پير جمن شاه ۾ ڪئي وئي.

بقايا سنڌيار 14

خلاف مهر جو افتتاح ڪيو ۽ لاڳاپيل عملدارن کي هدايتون ڏنيون ته 27 نومبر کان شروع ٿيندڙ پوليو خلاف مهر دوران سڄي ضلعي ۾ پار ڪي پوليو جا ڦڙا پياريا ويندا ۽ 100 سيڪڙو هدف حاصل ڪيو وڃي. هن لاڳاپيل آفيسرن کي سخت هدايتون ڏنيون ته مهر ۾ ڪنهن به قسم جي غفلت برداشت نه ڪئي ويندي. ان موقعي تي ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ڊاڪٽر محمد باقر يوسف جتوئي، سول سرجن سول اسپتال مٽي ارشاد احمد، ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ڊاڪٽر سجن راهمون، اي ڊي ايڇ او ڊاڪٽر پرت ڪمار سوني، ڊپٽي ڊائريڪٽر انفارميشن ٽرپارڪر محمد يعقوب پٽي، روٽري ڪلب مٽي جو صدر هريش ڪمار، ڊاڪٽر راجا ۽ ٻيا لاڳاپيل آفيسرن موجود هئا. ان موقعي تي پوليو جا ڪٽ ۽ ٻيا ضروري سامان جي ورڇ ڪري ويل پوليس اهلڪارن کي ڊيوٽين ڪرڻ بجائي غائب آهن گورنمينٽ آف سنڌ جي لاڳاپيل سيڪريٽري ريحان اقبال بلوچ خاص ڪري سي ايم سنڌ کي گهرجي ته پاڻپوليس ڪاتي جي راڻي آفيسرن خلاف قانوني قدم ڪئي وڌندڙ آبادي کي ڪنٽرول ڪري بند ٻيل سينٽرن ڪولرائي غيرحاضر رهندڙ ملازمن کي حاضر ڪرائي پاپوليشن کاتي کي بچاڀو وڃي

بقايا سنڌيار 15

مهر جي صدارت هيٺ ٽي گڏيو اجلاس ۾ چيئرمين ايپڪا سنڌ جان محمد سولنگي، وائيس چيئرمين ايپڪا سنڌ عبدالقيوم ڪوسو ويزنل صدر ايپڪا سکر صدر نثار احمد پٺي محمد علي ۽ ٻين عهديدارن ميمبرن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي، اجلاس جي شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ڪئي وئي، اجلاس ۾ تنظيمي امور سميت ايجوڪيشن يونٽ جي ايڪشن ملازمن جي پروموشن ۽ پينشن بابت خيالن جو اظهار ڪيو جڏهن ته ايجوڪيشن يونٽ جي چوندن جي حوالي سان سمورن عهديدارن ۽ ميمبرن سان صلاح مشورا ڪيا ويا ۽ ان حوالي سان 6 رڪني ڪميٽي پڻ جوڙي وئي، اجلاس کي خطاب ڪندي صوبائي چيئرمين جان محمد سولنگي عبدالقيوم کوسو۽ ٻين ايپڪا آڳاڻن جو چوڻ هو ته ملازمن کي ڪيترن ئي مسئلن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي. سنڌ حڪومت اسان جا جائز مطالبا پورا ڪري ملازمن ۾ پکڙيل بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻئي صورت ۾ حقن جي حاصلات لاءِ جدوجهد جاري رکي ويندي

بقايا سنڌيار 16

پارڙن کي لٽو، حيدرآباد يا ڪراچي نيٽو ٽو پوي، جنهن علاج جي ڪوهستان واسين ۾ غربت سبب سڪ ناهي رهي، هن چيو ته ڪوهستاني پٽي ۾ رجهميپر ڪانسواءِ ٻئي ڪا به ويجهي اسپتال ناهي، جهميپر واري اسپتال ۾ هميشه دوائن جي ڪوٽ برقرار آهي، ڪوهستاني پٽي تعليم، صحت، روزگار، روڊ، رستي، بجلي جي سهولت ميسر ناهي ۽ ٽي ڪوهستاني ڳوٺ پڪا ٿي سگهيا آهن، هنن گهر ڪئي ته ڪوهستاني پٽي ۾ ڊاڪٽرن جون ٽيمون موڪلي بيمار ماڻهن جو علاج ڪرائي ڪوهستان واسين کي صحت، تعليم سميت سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪري سندن ڳوٺ پڪا ڪري کين پريشاني کان بچاڀو وڃي.

بقايا سنڌيار 17

بدلي ٿي سکر جي عوام روڊن تي نڪري آئي عرفان سمون جي واپسي جو مطالبو سول سوسائٽي ۽ سکر بچاؤ تحريڪ طرفان سکر پريس ڪلب جي سامهون فضل الرحمان پٽو، حق نواز جان حيدري ۽ ٻين جي آڳاڻي ۽ احتجاجي مظاهرن ڪري حڪومت خلاف سخت نعريبازي ڪئي ۽ عرفان علي سمون جي واپسي جو مطالبو ڪيو ٻين مظاهرين حفيظ الله لغاري، وقار شريف بجارائي، غلام اڪبر بکراڻي، راڄا شيخ، يحي خان جتوئي، ۽ ٻيا شامل هٿا ان موقعي تي آڳاڻن چيو ته عرفان علي سمون جيڪو ايماندار ۽ هڪ بهادر آفيسر آهي، جنهن سکر ۾ اچڻ سان ئي ڏوهن جي شرح گهٽائي ۽ شهيد جان محمد مهر جي قاتلن جي گرفتاري ۽ سهولتڪارن کي گرفتار ڪرڻ لاءِ ڏينهن رات هڪ ڪئي ۽ ان جي قتل ۾ ملوث سهولتڪارن کي گرفتار ڪري ڪيفرڪردار تائين پهچائيو پر جڏهن عرفان علي سمون شهيد جي اصل قاتلن جي مجبور ڪري چڙيو نتيجي ۾ نوجوان جي گهر ۾ هن وقت ٻن ويلن جي مائي ڪائٽ جيترا پيسا ۽ ناهن جڏهن ڊاڪٽرن پاران 50 لک کان مٿي خرچ جو بڌائڻ ڪانپوءِ نه صرف گ سندس گلن جهڙيون معصوم ڌارڙيون ٻاڙيون ڪومائجي ويون آهن پر سندس وني سميت سندس پيءُ ۽ امڙ ۾ پڻ پريشاني ۽ عذاب ۾ ورتل آهن، نوجوان شهزاد پاران مختلف وقتن تي معاشي طور مستقر ماڻهن کان شهزاد ج شيرخاني مالي مدد جي اپيل ڪئي آهي پر اڃا تائين ڪو به سرندي وارو سندس مدد ڪرڻ لاءِ اڳتي ڪون اچي سگهيو آهي، چئن معصوم نياڻين جي واحد سهاري شهزاد شيرخاني سرندي وارن کي هڪ پيرو ٻيهر اپيل ڪئي آهي ته زڪات يا صدقي مان مالي سهتا ڪئي وجي يا وري ڪو سرندي وارو سندس مدد ڪري ته جيئن هو هن موضي مرض مان جوڙڪارو حاصل ڪري پنهنجي جئن معصوم نياڻين جو سهارو بڻجي سرندي وارن کي اپيل ڪيو ته خدارا اڳتي اچو ۽ انسانيت جو ثبوت ڏيو

بقايا سنڌيار 18

پاڻ ڪائي وجن ٿا ان کان علاوه ته ڊي اي جي بجيٽ 21 لکن کان وڌيڪ بجيٽ پڻ رکيل آهي جيڪي ڪاغذي ڪاروائي ۽ ڊيڪاري پيسا ڪائي وجن ٿا جڏهن ته ڪيترائي ملازم ويڙا ته گهر ويني پگهارون ڪٽي پنهنجا ڪاروبار ڪندي نظر اچن ٿا جڏهن ته ڪانٽي جنسي هڪ لک سورنهن هزار پڻ سالياني بجيٽ خرچ ڪرڻ بجائي ڪاغذن ۾ ڊيڪاري ڪائي وجن ٿا جڏهن ته ملازمن جون پگهارون 16 ڪروڙ 82 لک کان وڌيڪ هر مهيني پيسا اچن ٿا ۽ ملازم سينٽرن ته ڪم ڪرڻ بجائي مختلف صوبن ۾ رهڻ لڳا جنهن ۾ درياخان جلباڻي جي انجارج اطسّيا جلباڻي ڪافي سالن کان بلوچستان ۾ رهائيش پزير آهي اهڙا ڪيترائي ملازم ڊيوٽيون ڪرڻ بجائي غائب آهن گورنمينٽ آف سنڌ جي لاڳاپيل سيڪريٽري ريحان اقبال بلوچ خاص ڪري سي ايم سنڌ کي گهرجي ته پاڻپوليس ڪاتي جي راڻي آفيسرن خلاف قانوني قدم ڪئي وڌندڙ آبادي کي ڪنٽرول ڪري بند ٻيل سينٽرن ڪولرائي غيرحاضر رهندڙ ملازمن کي حاضر ڪرائي پاپوليشن کاتي کي بچاڀو وڃي

بقايا سنڌيار 19

استاف سميت بن مختلف هنڌن تي ڪارروايون ڪيون. گشت دوران ڪجهي اطلاع تي چڪ جهان خان روڊ گل راهِ پرسان ۽ چڪ رستم روڊ سر شاخ جي ويجهو ڪارروائي ڪئي وئي منشيات جرس جي سپلائي ناڪام ڪري بن جوابدارن ذوالفقارولد محمد اڪرم لاڙڪ ۽ اظهر علي ولد عطا محمد سمرو کي گرفتار ڪيو ويو، پوليس جي ڪارروائي جي نتيجي ۾ هڪ هزار چاليه گرام (1040) چرس هٿ ڪئي وئي. گرفتار منشيات فروش منشيات چڪ شهر سميت مختلف شهرن ۾ به سرگرم هٿا. گرفتار جوابدارن جو وڊيڪ ڪرمنل رڪارڊ چيڪ ڪيو پيووڃي. چڪ پوليس گرفتار جوابدارن خلاف منشيات ايڪٽ جي تحت ڪيس داخل ڪري ورتو آهي. وڌيڪ ڄاڻ جاري آهي.

بقايا سنڌيار 20

علماءِ اسلام (ف) پاران ملڪ گيرهڙتال لاءِ ڏنل سڏجي موٽ ۾ جي يو آئي ٽنڈو غلام علي ڪارڪنن ۽عام شهرين جي وڏي انگ جمعيت جي آڳاڻن ۾ شامل مولانا عبدالقادر ميمڻ، مولوي قادر ڏنو ميمڻ، مفتي محمد آرسلان آرائين، حاجي عرفان احمد ڪتي، خليق الرحمان ميمڻ جي قيادت ۾ مدرسه دارالعلوم تعليم الاسلام مان احتجاجي ريلي ڪڍي وئي ريلي ۾ شريڪ ماڻهن آمريڪا خلاف آپ ڏاريندڙ نعري بازي ڪئي. ۽شهر جو گشت ڪري پريس ڪلب آڏيان ڊرٽو هنيوانهي موقعي تي تقريرون ڪئي وڃي

بقايا سنڌيار 21

ٽان قبضو ختم ڪرائڻ لاءِ ويل انتظاميا قبضو ختم ڪرائڻ بغيرئي واپس موٽي آئي، ڪاروائي دوران قبرستان تي قبضو ڪري ويل ماڻهن جي مزاحمت تي اسسٽنٽ ڪمشنر ڪاروائي نه ڪري سگهيس قبضا معافيا مشيني مٽان جڙهي ويا ۽ هڪ پيرسن پوليس مويائيل آڇيان ليٽي پيو انتظاميا سرڪار جو تيل ۽ وقت ضايع ڪري مجبور ٿي واپس موٽي آئي، ڳوٺ ناڙيوال لنڊ واسي فريادي علي حسن لنڊ ۽ ٻين ڳوٺائن پاران داخل ڪرايل درخواست تي عدالت ضلعي انتظاميا کي قبرستان مان قبضو ختم ڪرائڻ لاءِ ڪيل ڪوشش ڪئي وئي ته ڪجهه ماڻهن جي مزاحمت تي ڪمشنر ڪاروائي نه ڪري سگهيو ۽ ڪيس هاءِ ڪورٽ ۾ زير التوا آهي. ڪمشنر ڪاروائي ۾ ڪنهن به قسم جي ڪوتاهي نه ڪئي